ABC Certified

ہڑدے ئی تلار نوشکے

Phone: 081-2827824
Fax 081-2827825

براہوئی زبان اٹ شینک مروک آاولیکو ہڑدے ئی اخبار

نہاد:05روپئی

دوشنبے 19 فروری 2024ء | 08 شعبان المعظم 1445ھ | پنہ غاک:04 | سال:19 | تاک 217

2 الس آ کیبنی نامش دڑفنگا ..... شونگال

2 لسانیات ..... نوراحمد پرکانی

3 زبان تاجہانی دے

www.talarbrahui.com | http://www.facebook.com/talarpub | talarpub@gmail.com

بلوچستانی پی پی ان لیگ یا حکومتے جوڑ کننگ ناجتا عوامی

پی پی پی ءِ بھلو مینڈیٹ اس رسینگانے، بلاول بھٹو الیکشن ءِ است انا ہُب اٹ امنا کرینے، سرفراز بگٹی، مَنٹ اس تینا سیاسی فائدہ غاتے کن فوجی افسر آ تیاسٹی ءُ دوبہ خلنگ ءُ، ملک شاہ۔ پریس کانفرنس

ن لیگ نا کنڈ آن ہم بلوچستان اٹی گیشتری نا دعویٰ، حکومت جوڑ کننگ کن ہفت باسکی کمیٹی اس جوڑ، صوبائی صدر شیخ جعفر خان مندوخیل نا کماشی ٹی دیوان، آزاد باسک آتے اتنگ کن کاریم تے ترندکننگ نا پارت

اسلام آباد (آن لائن) مسلم لیگ (ن) بلوچستان نا صدر مسکوہی صوبائی وزیر شیخ جعفر خان مندوخیل پارینے کہ گچین کاری تے ٹی مسلم لیگ (ن) کل آن زیات سیٹ دوئی کرسا بلوچستان نا گیشتری پاریمانی پارٹی جوڑمنے ونا جماعت حکومت ءِ لیڈ کیک' حکومت جوڑ کننگ کن 7 باسکی کمیٹی ٹیبفنگا نے ہرا ایلو سیاسی جماعت آتھون رابطہ کیک' پوسکن گچین مروک شریدار آ تیان تران اٹ او پوسکن گچین مروک صوبائی اسمبلی نا باسک نواب جنگیز مری ءِ مبارکبادی تر ساپارے کہ اونا سرسہی آن پد پاکستان مسلم لیگ (ن) بلوچستان اسمبلی ٹی کل آن زیات نشست دوئی کروک پاریمانی جوڑ منے و بروک آ حکومت ءِ نا جماعت لیڈ کیک ونا جماعت حکومت اٹ ہنگ آن پد بلوچستان ءِ مون تروک ویل پسماندگی' السں باحساس محرومی آن نجات ترفنگ تون اوار کمپنی' بے روگاری' بے ایمنی ءِ چٹفنگ کن سسٹم اٹ قابل عمل اصلاحات اتسا روگار نا فراوانی و امن نا بحالی ءِ پک کیک۔ اوپارے کہ السں ہرا حالیت آتے ٹی پارٹی آ پت انا درشانی کرینے نن اوقتا اومیت آتے پورو کینۂ او پارے کہ حکومت جوڑ کننگ نا بابت سیاسی جماعت وآ جو باسک آ تھون ہیت کننگ اٹی اُن' دارابطہ غاتے پین گچین کننگ کن صوبائی صدر نا کماشی ٹی 7 باسکی پاریمانی باسک آ تیا ساڑی کمیٹی ٹیبفنگا نے۔ پیپلز پارٹی نا صوبائی سیکرٹری حوالکاری سربلند خان پارینے کہ بلوچستان اٹ گیشتری پارٹی مینگ ناسوب آن حکومت جوڑ کینۂ۔ سرفراز بگٹی وحاجی ملک شاہ گورگیج تون اوار پریس کانفرنس کرسا صوبائی سیکرٹری حوالکاری پارے کہ وزیراعلیٰ بلوچستان نا پارٹی آن مریک' او پارے کہ چیئرمین پی پی پی بلاول بھٹو نا بیانیہ غان بلوچستان نا السں آ جوان زہم تمنگ اٹی ءُ بی این پی تون اوار چار سیوتی پارٹیک برانز کننگ اٹی ءُ وخت اس کہ پوسکن گچین مروک ایم پی اے و پارٹی آ تنقید کننگ اٹی ءُ پیپلز پارٹی نا راہشون سرفراز بگٹی پارے کہ پی پی پی ءِ بھلو مینڈیٹ اس تنتگا و بلاول بھٹو گچین کاری تے است انا ہُب اٹ امنا کرے' کل آن زیات ایم پی اے نن تون ءُ پی پی پی مسلم لیگ ن تون کمک کننگ ناپڑو کرینے' او پارے کہ بھٹو نا نظریہ غا بلاول بھٹو سرسہب مہم چلیفے و سرسہب مہم آن پد السں منے وونٹ تس۔ بلوچستان نا حالیت آتے مون آ تخسا ہندن ءُ گام گیج کینہ ہراڑان السں ءِ فائدہ مرے۔ پارٹی راہشون ملک شاہ گورگیج پارے کہ گچین کاری تے ٹی فوج انا نیام تمنگ نا دوبہ غاک راست افس' سیوتی مخالف جماعت آ ک ہرا سیٹ آتے کٹانو اوقتیا چپ ءُ ولے ہرافتیا باتسنو اوقتیا غوغا کننگ اٹی ءُ ملک شاہ گورگیج پارے کہ مکران و تربت اٹ فوج انامنگ نا بقانا ضامن ءِ' تینا سیاسی مسخت آ تیکن فوجی افسر آتے بدنام کننگ نا کوشت کننگ انگ ءِ' بلوچستان اٹ فوج انا کنڈ آن 70 ارب روپئی چ کننگ نا دوبہ خلنگا ہرا کہ راست اف۔

.....کوئٹہ' نگران وزیراعلیٰ بلوچستان میر علی مردان خان ڈومکی کوئٹہ شارانا واپاری ہندجاٹ و چندی شاہراہ تا دورہ ءِ کننگ اٹی ءِ

لیگ تو ہیت پک پیپلز پارٹی بنجابی وت زارہلیک

مسلم لیگ (ن) و پیپلز پارٹی اواری اٹ ملک ءِ زرگزرانی و سیاسی ویل آ تیان کشنگ نا فیصلہ کرینو، حوال

ٹی حکومت جوڑ کننگ نا باندات آتے پک کننگ کن پی پی و مسلم لیگ (ن) نا سرکردہ غا تا نیام اٹ اوڑ دہی اینو مریک

اسلام آباد (آن لائن) مسلم لیگ ن و پیپلز پارٹی نا نیام اٹ حکومت جوڑ کننگ نا باندات آ مثبت پیشرفت مون آ بلسنے و پیپلز پارٹی بنجائی کابینہ ٹی اوار منگ کن راضی منے' حوالی نارداٹ مسلم لیگ ن و پیپلز پارٹی اسیجا ملک ءِ زرگزرانی و سیاسی تنگی آن کشنگ نا فیصلہ کرینو' حوالی نارداٹ پیپلز پارٹی بنجائی کابینہ ٹی اوار منگ آ راضی منے' پیپلز پارٹی و ن لیگ نا نیام اٹ حکومت جوڑ کننگ کن باندات آ ک گڈ یکوریسہ ٹی سرمنو' حوالی نا رداٹ صدر مملکت و اسپیکر قومی اسمبلی نا عہدہ پیپلز پارٹی ءِ رسینگک وخت اس کہ چیئرمین سینٹ و ہر چار آ گورنر آ تا فیصلہ ءِ ولدا کننگ' حوالی نا رد اٹ بلوچستان اٹ پیپلز پارٹی و ن لیگ اسیجا حکومت جوڑ کیرہ ہراٹی وزیراعلیٰ پیپلز پارٹی نا مریک۔ پیپلز پارٹی پنجاب اٹ ہم کابینہ ٹی مریک' پیپلز پارٹی ءِ پنجاب اٹ 2 یا 3 وزارت رسینگ انگ نا گمان ارے۔ داکان بیدس بنجائی حکومت جوڑ کننگ نا باندات آ پیپلز پارٹی و مسلم لیگ (ن) نا اہم انگا اوڑ دہی اینو مریک' ہڑ تو م آ جماعت آ تا رابطہ کمیٹی تا نیام آتھون رابطہ کیک' پوسکن گچین مروک پاریمانی باسک آ تا دیوان نا کماشی ءِ کرسا ءِ لیڈ کیک' حکومت جوڑ کننگ کن 7 باسکی کمیٹی ٹیبفنگا نے ہرا ایلو سیاسی جماعت پاریمانی پارٹی جوڑمنے و نا جماعت حکومت ءِ کرسا مروک صوبائی اسمبلی نا باسک نواب جنگیز مری ءِ مبارکبادی تر ساپارے کہ او نا سرسہی آن پد پاکستان مسلم لیگ (ن) بلوچستان اسمبلی ٹی کل آن زیات نشست دوئی کروک پاریمانی جوڑ منے و بروک آ حکومت ءِ نا جماعت لیڈ کیک و نا جماعت حکومت اٹ ہنگ آن پد بلوچستان ءِ مون تروک ویل پسماندگی' السں باحساس محرومی آن نجات ترفنگ تون اوار کمپنی' بے روگاری' بے ایمنی ءِ چٹفنگ کن سسٹم اٹ قابل عمل اصلاحات اتسا روگار نا فراوانی و امن نا بحالی ءِ پک کیک۔ او پارے کہ السں ہرا حالیت آتے ٹی پارٹی آ پت انا درشانی کرینے نن اوقتا اومیت آتے پورو کینۂ او پارے کہ حکومت جوڑ کننگ نا بابت سیاسی جماعت وآ جو باسک آ تھون ہیت کننگ اٹی اُن' دارابطہ غاتے پین گچین کننگ کن صوبائی صدر نا کماشی ٹی 7 باسکی پاریمانی باسک آ تیا ساڑی کمیٹی ٹیبفنگا نے۔ پیپلز پارٹی نا صوبائی سیکرٹری حوالکاری سربلند خان پارینے کہ بلوچستان اٹ گیشتری پارٹی مینگ ناسوب آن حکومت جوڑ کینۂ۔ سرفراز بگٹی وحاجی ملک شاہ گورگیج تون اوار پریس کانفرنس کرسا صوبائی سیکرٹری حوالکاری پارے کہ وزیراعلیٰ بلوچستان نا پارٹی آن مریک' او پارے کہ چیئرمین پی پی پی بلاول بھٹو نا بیانیہ غان بلوچستان نا السں آ جوان زہم تمنگ اٹی ءُ بی این پی تون اوار چار سیوتی پارٹیک برانز کننگ اٹی ءُ وخت اس کہ پوسکن گچین مروک ایم پی اے و پارٹی آ تنقید کننگ اٹی ءُ پیپلز پارٹی نا راہشون سرفراز بگٹی پارے کہ پی پی پی ءِ بھلو مینڈیٹ اس تنتگا و بلاول بھٹو گچین کاری تے است انا ہُب اٹ امنا کرے' کل آن زیات ایم پی اے نن تون ءُ پی پی پی مسلم لیگ ن تون کمک کننگ ناپڑو کرینے' او پارے کہ بھٹو نا نظریہ غا بلاول بھٹو سرسہب مہم چلیفے و سرسہب مہم آن پد السں منے وونٹ تس۔ بلوچستان نا حالیت آتے مون آ تخسا ہندن ءُ گام گیج کینہ ہراڑان السں ءِ فائدہ مرے۔ پارٹی راہشون ملک شاہ گورگیج پارے کہ گچین کاری تے ٹی فوج انا نیام تمنگ نا دوبہ غاک راست افس' سیوتی مخالف جماعت آ ک ہرا سیٹ آتے کٹانو اوقتیا چپ ءُ ولے ہرافتیا باتسنو اوقتیا غوغا کننگ اٹی ءُ ملک شاہ گورگیج پارے کہ مکران و تربت اٹ فوج انامنگ نا بقانا ضامن ءِ' تینا سیاسی مسخت آ تیکن فوجی افسر آتے بدنام کننگ نا کوشت کننگ انگ ءِ' بلوچستان اٹ فوج انا کنڈ آن 70 ارب روپئی چ کننگ نا دوبہ خلنگا ہرا کہ راست اف۔

الیکشن کمیشن ءِ 450 آن زیات گچین کاری غاور سینگانے، حوال

اسلام آباد (آن لائن) لس گچین کاری 2024 تا بابت الیکشن کمیشن ءِ 450 غان زیات گچین کاری عذرداری دوئی مسنے ٹربیونل جوڑ کننگ آن پد عذرداری تے گدریفنگ نا گمان ارے' لس گچین کاری تیان پد الیکشن کمیشن ءِ چندی قومی وصوبائی حلقہ غا تا بابت 450 غان زیات گچین کاری عذرداری رسینگانے' ہرافتیان گیشتری آ فیصلہ کننگانے وخت اس کہ برجاہفتہ ٹی ہم زیات فیصلہ ہنگ نا گمان ارے' الیکشن کمیشن ءِ کل آن زیات پنجاب و بلوچستان آن عذرداری دوئی مسنے وخت اس کہ کراچی ناقومی وصوبائی حلقہ غا تا بابت ہم عذرداری تا بھلوچ اس الیکشن کمیشن آ سر مسنے' کل آن زیات تحریک انصاف نامۂ تف آ جو او میدار آ تا کنڈ آن عذرداری دائر کنگانے۔ الیکشن کمیشن نا کنڈ آن گچین کاری عذرداری تے دوئی کننگ کن خصوصی ڈیسک جوڑ کنگانے ولے گچین کاری تا بابت ٹربیونل تا جوڑ منگ آن پد زیات عذرداری تے ہمونگ گدریفنگ نا گمان ارے۔

گڑتی تا ایسری کن کانود ناس ءِ عدوی کننگ علی مردا ڈومکی

السں وتاجر برادری بے خلیس آن تینا روزگار ءِ برجا تنخر، بازار نا ملوک ملنگ است ءِ سیبوتس، نگران وزیراعلیٰ بلوچستان نا شارانا دورہ

صوبہ ٹی پہیہ جام ہڑتال بے سہب مس، چار جماعتی پارٹی نا ہڑتال نا خواست ءِ السں مسترد کرینے، نگران حوالکاری وزیر جان اچکزئی

کوئٹہ (خ ن) نگران وزیراعلیٰ بلوچستان میر علی مردان خان ڈومکی یک شنبے نادے کوئٹہ شار انا انا گست دورہ ءِ کرے و چندی شاہراہ تھون اوار اہم انگا کاروباری ہندجاٹ آتے ٹی ہڑدے ئی زندانا جاچ ءِ ہلک' نگران وزیراعلیٰ زرغون روڈ، حالی روڈ، شاہراہ گلستان، مشن روڈ، میزان چوک، لیاقت بازار، پرنس روڈ، جناح روڈ، منان چوک آن گدرینگا ہراڑے زندانا کاروبار برجا و بازار ک ملوک تسہ' ہراڑا نگران وزیراعلیٰ بلوچستان است جمی نادرشانی ءِ کرسا پارے کہ السں و پوریا گر برادری کا نود آن پچ عمل اٹ بشچ ہلتو ہرا کہ ستا کڑزک۔ او پارے کہ ہر وڑانا گرتی تے اینک کنگ کن ملکی کا نود نارداٹ کرتینائی کنتگ' کا نود و امن نا کسراٹ کل ویل آ تا ایسری ارے نگران وزیراعلیٰ بلوچستان پارے کہ ہر ہموعمل ہراٹی بلوچستان نا السں ءِ فریشانیک مون تروک مریرا و جوان ءُ عمل اس اف' دا ہیت پیدوار ءِ کہ السں و تاجر برادری چ ءُ انفرادی فائدہ سیکن کاریم اٹ انگ مفک' تاجریہ والس ءِ امن تنگ نا آ ئینی زموراری ءِ ہرادے پورو کننگ کن کل دوئی وسیلہ غاتے کاریم اٹ انگ انگ ءِ' نگران وزیراعلیٰ بلوچستان میر علی مردان خان ڈومکی نا دادورہ ٹی نگران وزیر داخلہ میر زبیر خان جمالی، کمشنر کوئٹہ ڈویژن حمزہ شفقات، ایڈیشنل آئی جی پولیس بلوچستان جواد ڈوگر ہم اوڑ تون ٹد کس۔ داکان مست نگران وزیراعلیٰ بلوچستان میر علی مردان خان ڈومکی ءِ نگران وزیر داخلہ، کمشنر کوئٹہ وایڈیشنل آئی جی پولیس بلوچستان امن وایمنی ناجم حالیت وامن نا بحالی نا بابت گام گیج آ تیا بریفنگ تسر ہراڑا نگران وزیراعلیٰ است جمی نادرشانی ءِ کرے۔ داکان بیدس نگران صوبائی حوالکاری وزیر بلوچستان جان اچکزئی پارینے صوبہ ٹی پہیہ جام ہڑتال بے سہب منے' چار جماعتی سیوت ہرا ہڑتال نا پاریس اودے السں مسترد کرے' ہرا وڑ دا جماعت آ تا السی جلسہ غاک بے سہب مسوس السں ہموڑ او فتا ہڑتال ہم بے سہب منے۔ نگران صوبائی وزیر حوالکاری جان اچکزئی پارے کہ بلوچستان نا السں بے چیٹی و بے ایمنی نا ایجنڈ اغا باور کپک و دا ہرا کہ السں ءِ سزا تنگ نا کمپین ءِ دادے السں اسل مسترد کرینے' صوبہ نا کل شاہراک ملوک ءُ یک شنبے منگ نا سوب آن منہ قومی شاہراہ تیا ٹریفک کم ءِ۔ بلوچستان نا سردار و نواب آ ک لس بندغ آتے 2024 نا گچین کاری تے ٹی مسترد کننگ نا سزا تنگ اٹی ءُ اوفک بایدے ریاست والس نا آ سودہی تے نسخان رسیفیپس بلکہ کانودی فورم آ تیا کار۔ بلوچستان نا السں نسلی قوم پرستی ءِ مسترد کرینے' نگران صوبائی وزیر حوالکاری مستی پارے کہ چار جماعتی سیوت والاک ہرا سیٹ آتے کٹانو اوڑے چپ ءُ ہراڑے باتسنو ہموڑے انتنے غوغا کننگ اٹی ءُ۔

سینٹ نا حوالکاری کمیٹی نا اہم وگڈ یکو دیوان اینو مریک

اسلام آباد (آن لائن) سینٹ نا حوالکاری کمیٹی نا اہم واخر یکو دیوان اینو دوشنبے نادے اڈہلیک' سینٹ سیکرٹریٹ نا کنڈ آن جاری مروک نوٹیفکیشن نا روا ٹ سینٹ نا کمپین ءِ فرانسیز فیصل جاوید نا کماشی ٹی پارلیمنٹ ہاؤس اٹ اڈہلیک' دیوان اٹ حوال آ تسکان سرمنگ نا کانود نا بابت ترمیمی بل انا جاچ ءِ ہلنگ وخت اس کہ وزارت حوالکاری تون گنڈوک کل ادارہ غا تا گچینی نا بابت تیار کروک سلاہ تے ہم کمیٹی نا دیوان اٹ پیش کنتگ۔

.....اسلام آباد' جمعیت علماء اسلام نا بنجائی سیکرٹری جنرل و پوسکن گچین مروک ایم این اے مولانا عبدالغفور حیدری پاریمانی باسک آ تا دیوان نا کماشی ءِ کننگ اٹی ءِ

کمشنر راولپنڈی نا دو سہ پیرا غا چھٹی راہی کننگ نا فیصلہ

الیکشن کمیشن نا انکوائری کمیٹی نا دیوان، خصوصی کمیٹی نا دیوان اینو دوشنبے نادے جاست پاست نا بناءِ کیک

الیکشن کمیشن انکوائری کمیٹی نا کنڈ آن راولپنڈی ڈویژن نا ڈسٹرکٹ اینڈ ریٹرنگ افسر آک ہم ہٹنگ انگار، حوال

اسلام آباد، راولپنڈی (آن لائن) کمشنر راولپنڈی نا کنڈ آن دھاندلی نا بابت دو سہ غا تا رد اٹ الیکشن کمیشن نا انکوائری کمیٹی نا دیوان ایسر مس' حوالی نارد اٹ کمیٹی کمشنر راولپنڈی نا بیان نا ٹرانسپلنٹ کن چیئرمین پیمرا آ چھٹی راہی کننگ نا فیصلہ کرینے' حوالی نا رد اٹ الیکشن کمیشن نا خصوصی کمیٹی خصوصی کمیٹی اینو دوشنبے آن جاست پاست نا بناءِ کیک' کمیٹی راولپنڈی ڈویژن نا کل ڈی آر او و ریٹرنگ افسر آ تا بیان تے بلیک' راولپنڈی ڈویژن نا 6 ڈسٹرکٹ ریٹرنگ افسر آ تا بیان تے قلم بند کنتگ۔ الیکشن کمیشن انکوائری کمیٹی راولپنڈی ڈویژن نا ڈسٹرکٹ اینڈ ریٹرنگ افسر آ تے بٹنگا۔ انکوائری کمیٹی بروک آ مسہ دے ہڑدے نا بنداوآ ڈی آر او و ریٹرنگ افسر آ تا بیان تے قلمبند کیک' حوالی نارد اٹ الیکشن کمیشن انکوائری کمیٹی نا کنڈ آن راولپنڈی ڈویژن نا ڈسٹرکٹ اینڈ ریٹرنگ افسر آک ہم ہٹنگ انگار۔ حوالی نارد اٹ راولپنڈی ڈویژن نا کل ڈی آر او و ریٹرنگ افسر آک کمیٹی نا مون آ بیان تے قلمبند کرفرہ' راولپنڈی ڈویژن نا کل تمام ڈی آر او و ریٹرنگ افسر آتے نوٹس جاری کننگ نا فیصلہ کنگانے۔

لس گچین کاری تے کالعدم گوندنگ نا درخواست نا سماعت اینو مریک

اسلام آباد (آن لائن) لس گچین کاری تے کالعدم گوندنگ نا بابت دائر کروک درخواست نا سماعت اینو مریک' لس گچین کاری تے ٹی پانگوک دھاندلی و کمشنر راولپنڈی نا پریس کانفرنس آن پد ودی مروک حالیت آ تا سپریم کورٹ اینو جاچ ءِ ہلیک و سپریم کورٹ اٹ 8 فروری نا گچین کاری تے کالعدم گوندنگ نا درخواست نا اینو دوشنبے نادے مروک سماعت بھار اہمیت دوئی کرینے' چیف جسٹس قاضی فائزعیسیٰ ہم دا سماعت نا بارو اٹ مہالو آن پارینے کہ دا سماعت نا وخت آ گچین کاری تے ٹی گمانی دھاندلی تا جاچ ءِ ہلنگ۔ سپریم کورٹ نا چیف جسٹس قاضی فائزعیسیٰ نا کماشی ٹی 3 باسکی بینچ 19 فروری آ سماعت کیک' جسٹس محمد علی مظہر، جسٹس مسرت ہلال بینچ اٹ اوار ءُ درخواست اٹ اہم ءُ آ ئینی وکانودی سوج کنگانے' پڑک آتے اطلاعاتی نوٹس ہم راہی کنگانے۔

بلوچستان نا 10 ایم این اے نا سرسہی نا نوٹیفکیشن جاری

اسلام آباد (آن لائن) الیکشن کمیشن بلوچستان آن قومی اسمبلی نا دَہ او میدار نا سرسہی نا نوٹیفکیشن جاری کرے' این اے 256 آن سردار اختر جان مینگل' این اے 257 آن جام کمال واین اے 266 آن محمود خان اچکزئی تون اوار ایلوفتا سرسہی نا نوٹیفکیشن جاری کنگانے۔

گیس پرائس نہاد انتیٹی ودی آن کیبنی پین ونگ نا گمان

فروری ٹی کیبنی نا کچ اٹی نہم درسد پوائنٹ ودی مریک، کیبنی نا کچ 25 درسد اسکان رسینگک

سیاسی نزوری و اپریل اٹی مروک آئی ایم ایف پروگرام نا رسینگ پنگ آن کیبنی پین ودک، حوال

کراچی (آن لائن) گیس و پٹرولیم نا نہاد آتے ٹی داسہ نا ودکی آن پد کیبنی نا کچ اٹ ودکی نا گمان ارے' اسہ رپورٹ اسے نا رداٹ کساس کنگانے کہ فروری ٹی کیبنی نا کچ اٹ نصف پر سنتیج پوائنٹ ودک و کیبنی نا کچ 25 درسد اسکان سرمریک' داوڑ مارچ انا تو اٹ بینچ مارک انٹرسٹ ریٹ اٹ کمتی نا گمان ہم چنگ' سیاسی بے سوگوی و اپریل اٹ دمدستی پوسکن آ آئی ایم ایف پروگرام نا رسینگ پنگ کیبنی ٹی پین ودکی نا سوب مریک' گیس انا نہاد آتے ٹی ودکی آن کھدانا ہمسائے ملک آ تیا 1,120 روپئی ودکی مریک۔ فوجی فرٹیلائزر بن قاسم لمیٹڈ ءِ کھد وڈی اے پی نا سہ گونی نا نہاداٹ ترتیب وار 1,367 و 530 روپئی ودکی کروئی تمک' سیمنٹ نا گونی نا نہاداٹ دَہ روپئی ودکی مریک۔ عارف حبیب لمیٹڈ نا ریسرچ ہیڈ طاہر عباس ہیت وگپ کرسا پارینے کہ گیس انا نہاد آتا کیبن منگ آن 43 بیست پوائنٹ ودکی مریک ہراڑان کنزیومر پرائس انڈیکس سال انا بنداوآ 24.91 درسد سلنگ نا گمان ارے' آئیٹمس لیبیٹل منیجمنٹ تجزیہ کار معاذ اعظم پارینے کہ گیس انا نہاد آتے ٹی ودکی آن کیبنی ٹی 35 بیسس پوائنٹ نا ودکی مریک و کیبنی نا کچ برجا مالی سال اٹ 24 درسد سلنگ نا گمان ارے' ولے گیس انا نہاد آتے ٹی ودکی آن گیس پٹوک و آئل مارکیٹنگ کمپنی OGDC, PPL, PSO, SNGPL و SSGC ءِ فائدہ مریک۔

اسمگلنگ ءِ تونگ اٹ ہم کمک رسینگک' داڑان کھدانا 50 کلوگرام نا گونی نا نہاداٹ 1,120 روپئی ودکی مریک۔ فوجی فرٹیلائزر بن قاسم لمیٹڈ ءِ کھد وڈی اے پی نا سہ گونی نا نہاداٹ ترتیب وار 1,367 و 530 روپئی ودکی کروئی تمک' سیمنٹ نا گونی نا نہاداٹ دَہ روپئی ودکی مریک۔ عارف حبیب لمیٹڈ نا ریسرچ ہیڈ طاہر عباس ہیت وگپ کرسا پارینے کہ گیس انا نہاد آتا کیبن منگ آن 43 بیست پوائنٹ ودکی مریک ہراڑان کنزیومر پرائس انڈیکس سال انا بنداوآ 24.91 درسد سلنگ نا گمان ارے' آئیٹمس لیبیٹل منیجمنٹ تجزیہ کار معاذ اعظم پارینے کہ گیس انا نہاد آتے ٹی ودکی آن کیبنی ٹی 35 بیسس پوائنٹ نا ودکی مریک و کیبنی نا کچ برجا مالی سال اٹ 24 درسد سلنگ نا گمان ارے' ولے گیس انا نہاد آتے ٹی ودکی آن گیس پٹوک و آئل مارکیٹنگ کمپنی OGDC, PPL, PSO, SNGPL و SSGC ءِ فائدہ مریک۔

.....اسلام آباد' پیپلز پارٹی بلوچستان نا ایم پی اے سرفراز بگٹی پریس کانفرنس کننگ اٹی ءِ

چاجماعتی سیوت بلوچستانی ڈھاندی نا برخلاف ہڑتال

صوبہ نا جہانی، صوبائی و رابطہ سڑک آ تیا ٹریفک ءِ تونگ کن اڑاند جوڑ کننگا، ٹرانسپورٹ آک والس خوار مس

سیوت اٹ اوار بی این پی، پشتونخوا میپ، نیشنل پارٹی و ایچ ڈی پی نا کنڈ آن کمشنر آفس نا مون آ دھرنا ہم تنگانے

کوئٹہ (آن لائن) چار جماعتی سیوت نا کنڈ آن گچین کاری تے گمانی دھاندلی و نتیجہ غاتے بدل کننگ نا برخلاف کوئٹہ تون اوار مچ آ بلوچستان اٹ پہیہ جام ہڑتال کننگا' ہڑتال نا وخت آ صوبہ نا جہانی' بین الصوبائی و رابطہ سڑک آ تیا ٹریفک نا بند منگ آن السں و ٹرانسپورٹر آتے فریشانی مون تروئی تما' چار جماعتی سیوت اٹ اوار سیاسی جماعت آ تا راہشون و کارندہ غاک قومی شاہراہ تیا اڑاند تخسا ٹریفک کن بند کریر۔ 8 فروری آ مروک گچین کاری تے ٹی دھاندلی و گچین کاری نتیجہ غاتے بدل کننگ نا برخلاف بلوچستان نا سیاسی جماعت بلوچستان نیشنل پارٹی، پشتونخوا میپ، نیشنل پارٹی و ہزارہ ڈیموکریٹک پارٹی آ ساڑی چار جماعتی سیوت جوڑ کننگا نے ہرا گچین کاری تے ٹی دھاندلی نا برخلاف برانزی تحریک نا بناءِ کرینے وڈپٹی کمشنر کوئٹہ نا دفتر نا مون آ برانزی کیمپ اڈ ترسا دھرنا تسنے' داکان بیدس شاراٹ برانزی ریلی اڈ ترسا برانز کننگ تون اوار منہ دے مست شٹر ڈاؤن ہڑتال کننگا و تدوک آدے برانزی جلسہ ٹی بلوچستان اٹ پہیہ جام ہڑتال نا پانگاسس' ہرانا رداٹ سیاسی جماعت آ تا کارندہ غاک کوئٹہ تون اوار بلوچستان نا قومی شاہراہ بلیلی، کچلاک، کوژک' یارو' سید حمید کراس' بوستان' خضدار' لسبیلہ' قلات' مستونگ' وڈھ' حب، تربت' ہوشاب' سوراب' پنجگور' سبی' نصیرآباد' بولان' ڈیرہ مراد جمالی تون اوار صوبہ نا ایلو شاہراہ تے ہم بند کریر' پہیہ جام ہڑتال آن مکران کوسٹل ہائی وے آ ہروڑ انا ٹریفک نا بند منگ نا سوب آن مسافر آتے فریشانی مون تروئی تما' ہڑتال نا سوب آن پاک ایران بارڈر ٹریڈ ہم زہمی منے' پاکستان ءِ ایران تون اوار کروک آر سی ڈی شاہراہ کیبی ہند آ تیا بند ءُ ہرنائی ٹی چندی ہند آ تیا شاہراک بند ءُ داکان بیدس صوبائی دارالحکومت کوئٹہ و بلوچستان نا سندھ' پنجاب و خیبر پختونخوا تون ڈغاری رابطہ بند منگ آن صوبائی دارالحکومت ءِ ایلو شار تھون اوار کروک کل شاہراہ ہم بند ءُ و آ راو آفس نا مون آ چار جماعتی سیوت نا برانزی دھرنا بر جاءِ۔ چار جماعتی سیوت نا راہشوک اینو برانز نا ایلو ریسہ ناپڑو ءِ کیرہ' گچین کاری تے ٹی دھاندلی نا برخلاف بلوچستان نا کیبی شارتے ٹی دَہ دے آن برانز کننگ انگ ءِ' چمن اٹ عوامی نیشنل پارٹی وخت اس کہ نصیرآباد نا ہند آ جے ڈبلیو پی ہم دھرنا تسوس۔

کے پی ٹی سرسہب آپریشن دہشتگردی نا برخلاف عزم انا درشانی ءِ، شہباز شریف

لاہور (آن لائن) مسلم لیگ ن نا صدر، مسکوہی وزیراعظم شہباز شریف پارینے کہ خیبر پختونخوا ٹی انٹیلی جنس آ ساڑی سرسہب آپریشن اٹ 9 عسکریت پسند خلنگار' اسہ بیان اسے ٹی شہباز شریف پارے کہ شہید سپاہی شاہ زیب اسلم نا بہادری ءِ سلام پیش کینۂ او ہم پارے کہ سپاہی شاہ زیب اسلم دہشت گرد آتھون جنگ ترسا شہید مس' شہباز شریف دا ہم پارے کہ پاکستان ءِ دہشت گردی آن نجات ترفنگ کن دا کارروائیک نا سوگوآ عزم انا درشانی ءِ کیرہ۔

سعودی سفارتخانہ نا ڈل انا نواز شریف تون اوڑ دہی

لاہور (آن لائن) پاکستان مسلم لیگ (ن) نا قائد قائد نواز شریف تون سعودی سفارتخانہ نا ڈل اوڑ دہی کرے' پارٹی حوالی نارداٹ سعودی سفارت خانہ ناڈل جاتی امرا نا دورہ ءِ کرسا نواز شریف تون اوڑ دہی کرے و تین پہ تینی تعلقداری تیا گپ وتران کرے۔ سعودی ڈل پارے کہ سعودی عرب پاکستان نا زرگزرانی سوگوی کن پاکستان تون سلوک ءِ مست آ نبار آ نجبت اٹ ہم پاکستان تون گچین اقتصادی تعلقداری تے برجا تخہ' دا وخت آ نواز شریف پارے کہ سعودی عرب مدام مشکل حالیت آتے ٹی پاکستان تون کمکار منے۔

پی ٹی آئی نا مجلس وحدت المسلمین تون آخا سنی اتحاد کونسل تون سیوت نا فیصلہ

اسلام آباد (آن لائن) پاکستان تحریک انصاف بنجا و پنجاب اٹ سیوت نا فیصلہ ءِ بدل کرے' حوالی نارد اٹ پنجاب و بنجا ٹی مجلس وحدت المسلمین نا جاگہ غا سنی اتحاد کونسل تون سیوت کننگ' سنی اتحاد کونسل نا پلیٹ فارم آن پاکستان تحریک انصاف نا او میدار آ ک اسمبلی ٹی اوار مریرہ۔ تحریک انصاف نا وکیل راہشوک نا مجلس وحدت المسلمین تون سیوت آن خوش الوس۔ داکان مست سیاسی راہشون تا کنڈ آن مجلس وحدت المسلمین تون سیوت نا فیصلہ کنتگا سس

سینٹ نا سفارو کی دیوان اینو مریک، سینیٹر آ تا ستا کننگک

اسلام آباد (آن لائن) سینٹ نا سفارو کی دیوان اینو دوشنبے آ اڈہلیک' ہراٹی سینیٹر آ تے خراج تحسین پیش کنتگا۔ صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی سینٹ نا دیوان ءِ اینو دوشنبے نادے سے بجہ غاہٹگا نے۔ سینٹ سیکرٹریٹ نوٹیفکیشن ءِ جاری کرے' ہرانا رداٹ صدر مملکت آئین نا آرٹیکل 54 ون نا رداٹ سینٹ نا دیوان ءِ ہٹنگا نے' دیوان نا کماشی ءِ چیئرمین سینٹ صادق سنجرانی کیک' دیوان اٹ ہڑدے ئی ایجنڈا و گچین کاری تیان پدانا حالیت آ تیا شرہ کنتگا۔ کمشنر راولپنڈی نا دھاندلی نا بابت دو بہ غا تیا ہم ایوان اٹ شرہ کنتگا' دیوان اٹ سینٹ نا باسک آ ک سفارو کی تران کیرہ۔ آئین پاکستان نا رداٹ سینٹ نا نیمہ باسک ءِ مارچ اٹ گچین کنتگا' ساڑی سینٹ نا مبد 11 مارچ آ ایسر منگ اٹی ءُ پوسکن آ سینٹ نا گچین کاری تے مارچ انا او لیکو ہفتہ ٹی مروئی کس ولے ملک اٹ لس گچن کاری تے ہُرے آ منگ نا سوب آن سینٹ نا گچین کاری تا ہم پد تمنگ نا خلیس ارے' گمان ہندادے کہ سینٹ نا گچین کاریک الیکٹورل کالج پورو مفنگ نا سوب آن پن کروک وخت آ منگ کپسہ' سینٹ نا گچین کاریک کل صوبائی حکومت آ تا جوڑ منگ آن پد مریرہ۔ گچین کاری تا شیڈول تو اسے نا مریک' ہرانا سوب آن سینٹ نا گچین کاریک مارچ انا مسٹمیکو ہفتہ اسکان پد تمنگ کیرہ۔

پی ٹی آئی نا مجلس وحدت المسلمین تون آخا سنی اتحاد کونسل تون سیوت نا فیصلہ

اسلام آباد (آن لائن) پاکستان تحریک انصاف بنجا و پنجاب اٹ سیوت نا فیصلہ ءِ بدل کرے' حوالی نارد اٹ پنجاب و بنجا ٹی مجلس وحدت المسلمین نا جاگہ غا سنی اتحاد کونسل تون سیوت کننگ' سنی اتحاد کونسل نا پلیٹ فارم آن پاکستان تحریک انصاف نا او میدار آ ک اسمبلی ٹی اوار مریرہ۔ تحریک انصاف نا وکیل راہشوک نا مجلس وحدت المسلمین تون سیوت آن خوش الوس۔ داکان مست سیاسی راہشون تا کنڈ آن مجلس وحدت المسلمین تون سیوت نا فیصلہ کنتگا سس

تلار
talarpub@gmail.com
ایڈیٹر و پبلشر عبدالحفیظ الکریم پرنٹنگ پریس پٹیل باغ کوئٹہ غان شینک کرسا بیورو آفس 302 تھرڈ فلور یونیورسل کمپلیکس فیز 1 جناح روڈ کوئٹہ غان تالان کرے

19فروری2024ء

الس آ کمیٹی نامش دڑ فنگا

آئی ایم ایف ناشرٹ آ تیان پددے پہ دے کمیٹی وِدنگ اٹی ءِ۔ ایف بی آر ہموکل درآمدی لگژری گڑاتیا جی ایس ٹی ناکچ ءِ ودفینے ہرافتیا وزارت واپاری منہ وخت مست رکھ خلکوسس' ہندی کہول آ تیار مروک منہ لگژری گڑاتیا ہم جی ایس ٹی ءِ ودفنگ نا سلاہ تننگا نے۔ آئی ایم ایف نامزاحمت ناسوب آن حکومت فلڈ لیوی نافذ کننگ ءِ پد بٹینے۔ سگریٹ آ زیات خراج ناسوب آن غیر کانودی واپاری مننگ اٹی ءِ ہرانا سوب آن قومی خزانہ ءِ سال انا 100 ارب نانسخان مننگ ءِ' سیلز ٹیکس انا کچ ءِ 17 غان ودفسا 18 درسَد فیصلہ کننگ نا فیصلہ کننگا نے' سیلز ٹیکس انا اسہ درسَد کچ انا ودفنگ آن 50 ارب آن زیات نا ودکی باریم تمک' لگژری گڑاتیا ڈیوٹی ناکچ ءِ 25 درسَد اسکان سرکننگ کن حکومت تیاری تے پورو کرینے' لگژری گڑاتیا خراج خلسا 60 آن 70 ارب روپئی کٹیا نا گمان ارے' ایف بی آر سگریٹ آ دمدستی ایکسائز ڈیوٹی نافذ کرینے' ہرانا نوٹیفکیشن جاری کننگا نے۔ 9000 آن زیات انا ہندی اسہ ہزار سگریٹ آ 16500 روپئی ایکسائز ڈیوٹی خلنگا' 9000 روپئی آن کم اسہ ہزار سگریٹ آ 5 ہزار 50 روپئی ایکسائز ڈیوٹی خلنگ ،حکومت پگہ بیگہ اسکان آئی ایم ایف تون اسٹاف لیول معاہدہ کننگ خواہک' وزارت خزانہ نا حوالی نا رداٹ ایریٹڈ مشروب آ تیا ایف ای ڈی ناکچ 13 درسَد آن ودفسا 20 درسَد کننگ نا سلاہ تننگا نے وخت اس کہ نان ایریٹڈ مشروب آ تیا 10 درسَد فیڈرل ایکسائز ڈیوٹی خلنگ' ہوائی ٹکٹ آ ہم سیلز ٹیکس ناکچ ءِ ودفنگ۔ وزات خزانہ نا حوالی نا رداٹ سیلز ٹیکس انا اسہ درسَد کچ ودنگ آن 50 ارب آن زیات انا ودکی باریم الس ءِ سگوئی تمک۔ کل گڑاتیا سیلز ٹیکس انا کچ ءِ 17 غان ودفسا 18 درسَد کننگا۔ جاری کروک نوٹیفکیشن نا رداٹ ڈبہ ٹی بند کل گڑاتیا سیلز ٹیکس ءِ ودفنگا نے' کنوئی آ تیل' بسکوٹ، جیم، جیلی، نوڈلز کل کیبن مسز' چنا تا گوازی کروک گڑا' چاکلیٹ، ٹافی کل آ سیلز ٹیکس ودفنگا' نیاڑی تیکن میک اپ ناگڑا' مسکارہ' کہ اسٹک، سب آ 18 درسَد سیلز ٹیکس خلنگا نے۔ نوٹیفکیشن نا رداٹ شیمپو، کریم، لوشن، صابون وٹوتھ پیسٹ آ ہم سیلز ٹیکس 18 درسَد کننگا' ہیئر کلر، ہیئر ریموو کریم، ہیئر جیل و ہیئر سیرم آ سیلز ٹیکس 18 درسَد کننگا، شیونگ فوم، شیونگ جیل، شیونگ کریم و شیونگ بلیڈ آ تیا سیلز ٹیکس 18 درسَد کننگا' کمپیوٹر، لیپ ٹاپ و گیجٹس آ تیا سیلز ٹیکس 18 درسَد کننگا' موبائل، اسمارٹ فون، آئی پوڈ آ تیا سیلز ٹیکس 18 درسَد کننگا' سَد آ الیکٹرونکس آ سیلز ٹیکس 18 درسَد کننگا' ٹی وی، ایل ای ڈی وایل سی ڈی سیلز ٹیکس 18 درسَد کننگا' جوسر، بلینڈر' شیکر و ایلو الیکٹرنکس مشینری تیا سیلز ٹیکس 18 درسَد کننگا' گاڈی تا شیمپو، گاڈی تے چمک تروک آ کریم و ایلو گڑاتیا سیلز ٹیکس 18 درسَد کننگا وخت اس کہ پرفیوم و برانڈڈ عطر آ ہم سیلز ٹیکس 18 درسَد کننگا۔

خلقی کِسہ.....کسب وکمال نا خواجہ

..... عنایت ساغر

ئس اسہ بادشاہ اس، بادشاہ خداءِ، خدا نا رسولؐ ءِ، دا زمانہ سازءِ بادشاہ اس ئس۔

دا بادشاہ ءِ اولیاد اُلو، وس کرے، ملا، پگیر، حکیم، طبیب اٹ، سید وغریب اٹ، وس آتے وس کرے اودے اولیاد متو۔ عمرانا نیمہ ءِ سرمس، دارو درمان اٹ کوشت کرے، ولے ہچ اولیاد نا اومیت متو۔

دا بادشاہ تینا مونجائی و بے وسی آن کسر آ ہنا چار چوک آ خاچا۔ منہ تُو جوان گدرینگا تے، ولے کسر آ دا ہندن آن ہندن تو لوک ئس۔

اسہ وخت اس خدائی ءِ بزرگ اس بس، ہندا کسراٹ، خنا امبل ءِ پارے ''امرءِ سے اُس، کسر آن بشہ، کنا ٹلی تروہ کیک۔'' دا بادشاہ پارے ''نی ہن تینا کسر اٹ، کنا چکار ءِ اِلے۔'' بزرگ پارے ''انت ویل ڈکھا سے نا، کنے پا۔ انشاء اللہ آسانی مرو۔'' بادشاہ پارے ''نی ہن تینا کسر اٹ، کنے اِلے۔'' بزرگ اخیر زور شاغا، بادشاہ غا، بادشاہ پارے ''کنے پین ہچ اف۔ کنا ڈکھ ویل ہندادے کنے بے اولیادی نا دڑ دءِ۔ کنے اولیاد اف۔'' دا بزرگ پارے ''نی بشہ، خدا نا قدرت اٹ دا کنا لٹ ءِ ہرف۔ بسم اللہ کر، دادے نی داچ انا درخت اٹی میوہ دار آ خلش ،اخس کہ اِلا رتمار، دافتے زئیفہ ءِ تینا ایت۔ انشاء اللہ اودے ہموخس اولیاد مرو۔''

بادشاہ خوشی آن بش مس، جوفہ غان ہنا ہندن ءِ بھلو بسن ءِ مچ انا تڑ وچ اسے ٹی دا بزرگ نا لٹ ءِ بسم اللہ کرے خلک۔ خدا نا قدرت ءِ اسہ دانہ اس اِلا رنا تما۔ ایہن تو بسن آ درخت آن میوہ غاک چرک آن تمرہ، ولے داڑے لٹ آن تھوس۔ اسہ دانہ اس اِلا رنا تما۔ دا بادشاہ ہندا اِلا رءِ ہرفے درے بزرگ آ۔ بزرگ اودے اسہ شڑت اس پارے:

''دا اِلا رءِ در، دانا کپ ءِ نی وکپ ءِ نا زئیفہ کنبو۔ اگہ مسٹر اس مس نے او کنا ءِ۔ اگہ ماراس مس نے اودے دنیا نا علم کسب، فن آتے کل ہیل ایتیس۔ اسُل کہ انت اس دنیا ٹی علم کمال فن کسب انت چاہنداری ارے ایتیس تے۔ اللہ ناحکم اٹ او علم کمال فن انا خواجہ مرو۔''

قدرت ءِ خدا نا ہیت آک زُومریرہ، سالک ہُرے آ تیر مریرہ۔ دا بادشاہ درے اِلا رنا کپ ءِ جندتے کنگ، ایلو کپ ءِ تینا زئیفہ ءِ تس۔ نہہ تُو، نہہ دے، نہہ پاس، نہہ گھنٹہ، نہہ منٹ، نہہ سیکنڈ گدرینگار، بادشاہ ءِ مس ماراس۔ مارا اینو چنک ءِ، پگہ بھلن مرسا مرسا شش سال وہفت سال ناس مس۔ بادشاہ درے ملا تون اِلا تے۔ قرآن پاک ایلو دینی آ مچ آ علم ءِ ہیل کرے۔ مچے بھلن مس۔ ہنا کسب و کمال نا مچ آ کمال آتے چاہس۔

اسہ دے بادشاہ مارءِ تینا پارے ''کنا مارانی داسہ کل ءِ کسب وکمال آتے ہیل کرینس۔ نی اسہ دے اس ہن، چڑسی، موالی تا کچاری ءِ ہلّ۔'' مار پارے ''باوہ جان! ای نا خیرات مریو، کنے چڑسی و موالی تھون مخلوق خنو۔ پارو، درو بابا عالم، کسب کار و کمال نا خواجہ ئس۔ اینو چڑسی تھون چڑسی مس۔ کنے آ دنیا مخک۔'' بادشاہ پارے ''نی ہن چڑسی تھون تولّ ،اوفتا تولّ بش، اوفتا تَب ءِ ہُر، امر کیرہ۔'' دا مارا ئسُل منتو۔ بادشاہ ءِ خار بس، پارے، ''نی ہن، کنے اولیاد مہالو ہم اَلو، داسہ ہم اف۔''

بادشاہ اسہ کسر ءِ، مار ایلو کسراٹ تینے آن جتا مسر۔ مار کسراٹ ہنسا کرے، کہ پین بادشاہ سے نا مسٹر اس وکیل نا مار اتون سلاہی ئسکہ، ہچ ءِ ماڑی نا ماس آن تیار جوڑ جاڑ کریس۔ بادشاہ نا مسٹر خنا دا مار ءِ، اونا خیال وکیل نا مار ءِ، بس بادشاہ نا مار ءِ پارے ''برکان۔'' دا پارے ''کان۔'' ہن کہ ہنار۔ کسراٹ بادشاہ نا مسٹر پارے ''ہلہ ہیت کپسہ۔'' بادشاہ نا مار پارے ''ای انت ہیت کروٹ، کنے سا اف، نی ہرانگ کا سہ'' داسہ کہ دے اس سدھ کرے پارے ''نی دیرا سے اُس۔ دنا مار اُس، انت کاریم کیسہ؟'' دا پارے ''ای فلانی بادشاہ نا مار اُٹ۔ زرگری کیوہ۔ فلانی جاگہ غا کنا اُرا ءِ۔ فلانی کنا پن ءِ۔'' بادشاہ نا مسٹر پارے ''بس چکہ مہار ءِ، کنا قسمت ایس کنے نے تون الا۔ ای ہرانا کسر آ ہُر وک ئسٹ، مننگ کیک کنا بخت قسمت اٹی اف۔ بس کان کنے نکاح کر۔ ای نا، نی کنا۔ کنا ہندن بخت اٹ نی مسس۔'' بادشاہ نا مار درے نکاح کرے بادشاہ نا مسٹر ءِ۔

بسر بسر، اسہ ہندن ءِ بھلو درخت اسے، دا درخت نا بنڈ ہم ہندن بھلن ءِ، مار ہندا درخت نا بنڈ اٹی تین کن ہندن ءِ بھلو ماڑی اس، اِرا ڈاکہ نا تھے، دانا درگہ ءِ درخت نا پچ آ تیان ہندن جوڑ کرے، ماڑی نا با ءِ ہلے، کس اس دادے درست کپک کہ داٹی ماڑی اس ارے یا اف۔ شیف انا ڈاکہ ٹی تینا ہچ ءِ تھے، زی انا ڈاکہ ٹی رہینگارہ۔ دا مار ہنا بازار شارا ٹی تین کن اسہ ہندن ءِ خیسن نا دکان اس ملا، زرگری ءِ دوئی کرے۔ دے آن بازار اٹی زرگری کریکہ، شام انا ہنا کہ ہمو درخت آ ہنداڑے لیکو خلک۔ زرگر نا زئیفہ بنگ توار ءِ تے پارے، دا توار ہرکان بریک۔ نیاڑی ناعقل پارہ نت انا کڑی ٹی ءِ۔ دادے عقل اِلا، بس درگہ ءِ ملا، خنا بلّہ ءِ۔ بلّہ پارے ''ای نا خیرات مریو۔ ای نا گوری مریو۔ کنا داڑے کس اس اف۔ ای دیرآ کاو، پیر ءِ بندغ اسے اُٹ۔'' زرگر نا زئیفہ پارے ''بلّہ! ای نے تین تون دریٹہ، ولے کنا اَرغ بریک کنے آ چڑک۔'' بلّہ پارے ''ای نا خیرات مریو، ای نما چوکری، نوکر مریوہ۔ ای شوم ہرا کان ہناٹ، نمابدی ءِ کریٹ۔ کنے خدانے آن مست کے۔ ای نما سد خہ مریو۔ نم کنا چناک اُرے۔'' نیاڑی ہم ایجز ءِ قوم اسے، است اٹی تے رحم بس۔ درے بلّہ ءِ۔

شام انا وخت آ ہنار بلہ کن، بلہ ءِ خنتوس۔ بادشاہ ءِ درید ڑہ تسر کہ اینو بلّہ خنتلیک، گم ءِ۔ بادشاہ پارے ''داسہ چَس کرے۔ کنا کاریم مس۔'' شام انا زرگر بس، خنا بلّہ ءِ۔ بلّہ ہم ہوغسا پرادخلسا لیکو خلسا پارے۔ ''برکنا چنا! کنے نے آن بیدس داڑے کس اس اف۔ کنے قافلہ والاک اِلا رہنار۔ ای پیر ءِ بندغ اسے اُٹ۔ ای ہنگ کتوٹ۔ داسہ کنے خرما و نہارک کنیرہ۔'' ہنداڑے مسہ دے مس۔ بلّہ زرگر نا زئیفہ ءِ پارے ''کنا چنا! کنے داڑے آرام بفک، نئے داڑے دے انا روشنائی سے، کان کن تون چکر سیل سوات اس کین۔'' ایڑے مسٹمیکو دے بادشاہ ہم دافتا کسر آ تو لوک ئس۔ ہرا وخت آ زرگر نا زئیفہ بلّہ تون درخت آن پیشن مس، بادشاہ بس خمب کرے، زرگر نا زئیفہ ءِ۔ داسہ دافتا مجلس دیوان ہڑدے ہندن مریک۔ بادشاہ پارے ''دبو بلّہ ءِ خیسن اٹ تول کبو۔'' دریر بلہ ءِ خیسن اٹ تول کریر۔

(برجاءِ)

لسانیات

نور احمد پرکانی

ای فروری ناگڈ یکو ہفتہ ٹی تینا اسہ ذاتی ءِ کاریم اسیٹی اسلام آباد آ ہناسٹ، و اِرا دے نا پروگرام ئسکہ، ولے پاکستان نا سیمی علاقہ ٹی دُشمن ملک نا اِرا جہاز تا تمنگ نا حوال آک ٹی وی آ چلینگار، واوکان پددا ہم خبر چلینگا کہ ایئرپورٹ آتے بند کننگا نے، و موٹر وے آ ہم سفر کننگ ممکن الو۔ ہندن دا ہم خبر رسینگا کہ بڑزانا علاقہ غاتے ٹی پر و برف بنا کرینے، ہندن بلوچستان نا کسرک ہم پر و برف انا سوب آن بند مسر۔ ای بلوچستان ہاؤس اسلام آباد اٹی ہنکینی ئسٹ۔ وگڑا ای ہم فیصلہ کریٹ کہ تانکہ کسرک ملنگتو ای گڑاس کتاب خوانگ کروٹ، وتینا علم اٹی گڑا نہ گڑاس ودکی کروٹ۔ ہندن تینا بیگ آن اِرا کتاب کشاٹ و اسہ ہفتہ اسیٹی دا کتاب آتے سرجم وڑ اٹی خواناٹ تو کنے زبان و ادب و لسانیات و زبان نا طاقت نا بارواٹ بھلو شعور اس دوئی مس۔ اسہ کتاب انگریزی ٹی ئسکہ ہرانا پن "Language Policy, Identity, And Religion" و ارٹمیکو کتاب اردو ٹی ئسکہ ''لسانیات۔ ایک تعارف'' دا ہڑدوسر آ کتاب آتا نوشتہ کروک ڈاکٹر طارق الرحمان ئسکہ۔ کتاب آتے خوانسا کنے یات بس کہ 2015ء ٹی ڈاکٹر طارق الرحمان تون علامہ اقبال اوپن یونیورسٹی اسلام آباد اٹی براہوئی علمی ادبی کانفرنس اٹی ملاقات مسوسس، و ڈاکٹر صاحب لمئی بولی تا زی آ اسہ مقالہ اس ہم خوانا سس۔ ہرا اٹی ڈاکٹر طارق الرحمان مکتبہ درخانی ہراڑے اونا ماڑی ئس۔

مرسا مرسا منہ تُو گدرینگار۔ بادشاہ نا مسٹر اسہ دے تینا ماڑی آن پیشن بس۔ خنا کہ بادشاہ سے نا قافلہ بنگ اٹی ءِ۔ بادشاہ نا قافلہ ہم خڑک شاغا۔ دا نیاڑی زُوزُو درخت نا باءِ ملا، تینا نت انا لتر نا اسہ دانہ ءِ اِلا۔ زُوزُو پترینگا، ہنا درخت اٹی پترینگا۔ بادشاہ بس خنا، لتر اسے بادشاہی ء، داخیسن نا لتر اسے۔ دا بادشاہ درے دا لتر ءِ تینا زئیفہ کن۔ بادشاہ نا زئیفہ پارے، دانا آڑ ءِ اتہ، یا کسر اس نا، ایلو کسر کنا ءِ۔ بادشاہ ہم داسہ حیران مس کہ آڑ ءِ تے ہراکان اتیو۔ بادشاہ تینا مچ آ رہیئت اٹی پڑو کرے ہرکس دانا آڑ ءِ ایس، اودے ای خیسن اٹ تول کیوہ۔ اسہ بلّہ اس بنگ، بس بادشاہ ءِ پارے ''بادشاہ سلامت! ای کاوہ دانا آڑ ءِ اتیوہ۔ نم اسیکا دا زرگر ءِ ہُر بو، ہرانگ کا ہک، ہراڑے رہینگک۔''

بادشاہ یکدم تینا فوج ءِ پرمان کرے، ہنار شام انا زرگر نا رنداٹ کہ زرگر ہرانگ کا ہک۔ بسر سپاہیک ہُرار کہ زرگر فلانی درخت اٹی ہنا۔ بلّہ بس پارے بادشاہ ءِ، ''بادشاہ سلامت! کنے دبو، ہمو درخت نا ماس آ سیخا ٹی البو۔ زرگر نا ہبنگ آن مست کنے ولدا اتبو۔ اگہ بادشاہ سلامت ای مسہ دے اسکان گم مسٹ، نی مسٹمیکو دے بریس کنے ہموکان سنبھالس۔ ای دا لتر ءِ نا گودی ءِ ایتوہ۔'' بادشاہ یکدم بلّہ نا ہیت ءِ ہلک، ہندا درخت نا سیکا ٹی سپاہیک بسر، بلّہ ءِ ایسُر، ہندا درخت نا سیخا ٹی اِلا ر۔ بلّہ داسہ داڑے توسنے، شیئر خلیک، لیکوار مانی ءِ پائک:

اوخدا ای داڑے مجبور اُٹ
بیوس اُٹ تنیا اُٹ
داڑے کنا کس اف
ای کاوہ دیرآ
اولیکو دے بلّہ ہنداڑے لیکو خلسا کرے، ارٹمیکو دے ولدا بس،

منگ نا عمل تون شرہ کیک۔ داڑان بیدس پوسکن آ لوز آتا جوڑ کننگ ءِ نیولاجی (Neology) پارہ۔ گلوازم (Gluism) اسہ لوز اس انگریزی آکسفورڈ ڈکشنری ٹی ہمو وخت اوار کننگا ہرا وخت لاہور اٹی مسلم لیگ (ن) نا اسہ جیالا اس ہرانا پن گلوبٹ ئسکہ، او مخلوق نا گاڈی تے پرغا و بدمعاشی کرسا امن ایمنی ٹی اڑاندشاغا تو ہندا لوز ءِ انگلش اٹی بدمعاشی کن و بدمزگی کن ہرفنگا۔ داوڑانا پوسکن ءِ لوز جوڑ کننگ نا عمل ءِ نیولاجی پارہ۔

نحو (Syntax): اسہ بولی سیٹی جملہ جوڑ منتگ نا عمل ءِ نحو پارہ۔

معنیات (Semantics): جملہ نا جوڑ منتگ آن پدا و نا مطلب ءِ معلوم کننگ ءِ معنیات پارہ۔ لسانیات نا چاہندار آک لسانیات ءِ ارانبخ اٹی ہم نوشتہ کرینو دن کہ Microlinguistics و Macrolinguistics۔

مائیکرو لینگوسٹکس: داٹی اسہ زبان اسے نا توار جوڑ منتگ نا عمل (Structure) نا بارواٹ پاننگا نے دن کہ صوتیات و علم الصوات۔

میکرو لینگوسٹکس: داٹی لسانیات جتا جتا مضمون یا وڑ و ڈول اٹی بیان کننگا نے۔ دنکہ راجی لسانیات (Sociolinguistics) لسانیات نفسیاتی (Psycholinguistics)۔

زبان تا کمک اٹ دو در بیدہ وڈیہہ انا زندو بود نا مطالعہ ءِ بشریاتی لسانیات (Anthropological Linguistics) پارہ۔ اگہ اسہ قوم اسے نا دو در بیدہ، او نا زندو بود ءِ ہروئی ءِ تو ہموقوم انا زبان تے مطالعہ کننگ المی ءِ۔ امریکہ نا پئی آ بشریات نا چاہندار فرانز باس تینا اسہ آرٹیکل اسیٹی نوشتہ کرینے کہ بشریات (Sociologist) کن جوانی ٹی اسہ قوم اسینا مطالعہ کننگ ہموخت سہی مرو ہرا وخت ہموقوم انا زبان تے ہم مطالعہ کننگے۔ فرانز باس امریکن ریڈ انڈین قوم انا پٹ و پول ءِ او فتا زبان تا بنداوآ کریس۔

براہوئی زبان لسانی پس منظر: براہوئی ہم اسہ متکن ءِ زبان اسے۔ بلوچستان، سندھ، اوغانستان، ایران و ترکمانستان اٹی ہم دا زبان اٹی ہیت مریک۔ براہوئی زبان ءِ لسانی گروپ آ تیٹی تنگ نا بابت ءِ ارانظریہ مون آ بسنو، دافتیان است آریائی زبان ءِ، آریائی بلوچستان نا کیبی ڈیہہ یعنی ترکی و ایرانی علاقہ غا تیٹی پا ننگوک زبان تا گروپ ءِ، وخت اس کہ ایلو نظریہ دراوڑی نا ءِ، ہرا ہندوستان نا اسہ بشخ اسے ٹی پا ننگرہ۔ براہوئی ءِ آریائی زبان اس پاروک آ تیٹی ہندا جاگہ نا نوشتوک آک اوار ء، وخت اس کہ دادے دراوڑی پاروک آ اولیکو پولکار آک پیشن نامسنو۔

زبان ناپد تمنگ نا سوب آک:
بولی نا پد تمنگ نا بھاز انگا سوب آک مریرہ۔

1- بولی ناراج اٹی انت حیثیت ءِ؟
2- بولی ءِ سرکار نا اخہ در سرپرستی دوئی ءِ؟
3- بولی ٹی درس و تدریس منتگ اٹی ءِ یا آخا؟
4- بولی نا شار تا مارکیٹ اٹی انت حیثیت ءِ؟
5- بولی ٹی پرنٹ والیکٹرانک میڈیا ٹی اخس کاریم منتگ اٹی ءِ؟
6- بولی نارسم الخط و املا اخہ در جاندار و قابل تحریر ارير؟
7- بولی نا بندغ آک اخہ در ادب و نوشت ءِ اہمیت ایترہ، واخہ در شاعر و شیئر جن آ تا است بڈی ءِ کیرہ؟
8- بولی نا مقابلہ ہرا مخالف بولی تون ء، ہے بولی تا حیثیت انت ءِ؟
9- بولی خوانگ آن کس ءِ روزگار اس منگ کیک یا آخا؟
داسوج آ تا ورندی تیار کننگے تو براہوئی بولی نا پد تمنگ نا سوب آک تیٹ مونی بریرہ۔

تذکرۃ الاولیاء

.....اکبر ساسولی.....

حضرت ابوعمر نخیل:۔

حضرت ابوعمر دا قول کریس کہ چل سال اسکان خدا نا رضا غان بیدس ہچ اس خواپرہ۔ اسہ دے اس او نا مسٹر ہرا حضرت عبدالرحمٰن سلمی نا زئیفہ ئس، نا جوڑ مس۔ اخس درمان کرے، ولے ہچ فائدہ متو تے۔ اسہ نن اس اَرغ تے پارے تے کہ نا نا جوڑی نا درمان نا باوہ تون ءِ۔ زئیفہ تے پارے ''او امر؟'' اَرغ تے پارے اگہ او گنا اس کے تو نی جوڑ منتگ کیسہ۔ زئیفہ تے پارے ''دا امرءِ عجب ءِ ہیت اسے۔'' اَرغ تے پارے ''چل سال مسنو کہ نا باوہ قسم کنگنے کہ خدا غان بیدس او نا رضا نا ہچ اس خواپرہ۔ اگہ نا باوہ دا قسم ءِ پرغے و نا جانجوڑی کن دعا اس خواہے تو اللہ تعالیٰ نے جوڑ کیک۔'' زئیفہ پہہ مس و تینا باوہ حضرت ابوعمر نخیلؒ آ ہنا، او وخت آ تن نیمہ ئس۔ او پارے ''مسٹر دا بیست سال آن پدنی امر دانگ بسس؟ خیر تو ارے؟'' مسٹر پارے ''باوہ جان! ہرا دے خدانے آنبار ءِ باوہ وعبدالرحمٰن آنبار ءِ اَرغ تسنے، تو او اتنئے تینا زندو نا جانجوڑی ءِ دوست تخپ۔ تا کہ نم ہڑ تو م آتے خنے، واللہ نا راز ءِ خنے، وخدا ءِ یات کے۔ داسہ ای ہندا سوب آن بسنٹ نی تینا قول ءِ پرغ، و کنا جانجوڑی کن دعا کر۔''

مسٹر نا ہیت ءِ ہبنگ تون باوہ پارے ''عہد وقول ءِ پرغنگ رواف۔ اگہ نی اینو کستولیس تو اسہ دے اس ضرور کہبیسہ۔ بس مڑدہ نا کہنگ جوان ءِ۔ کنا ساہ! کنے گناہ ٹی شاپہ کہ ای قول ءِ پرغو۔ و بندغ آک نے بے بخت پارے'' اخیر مسٹر نا اومیت مس، پدی ہڑ سینگا۔ ہرا وخت آ کہ اُرا غا سرمس تو قدرت خدا نا نا جوڑی تے چٹا۔ و مسٹر جوڑ مس۔ و تینا باوہ نا کزیت آن پد چل سال پین زندہ مس۔

حضرت ابوالخیر اقطع:۔

حضرت نا ارشاد ءِ کہ اسہ وار اس ای کوہ لبنان اٹی عبادت اٹی اختہ ئسٹ۔ او جاگہ نا بادشاہ نا اصول ئس کہ ہرا بندغ ءِ خنوسس او نا دُو آ اسہ دینار اس تخا کہ۔ ہندا وَڑ اٹ اسہ وار اس کنے خنا تو کنا دُو آ دینار اس تخا۔ ہرادے ای تینا سنگت نا کُٹ اٹی شاغاٹ۔ اوڑان پد ای شار آ ہناٹ، اوڑے نا گمان کنا بیدس وضو آن دُو قرآن شریف آ لگا۔ بازار اٹی ہُراٹ کہ منہ صوفی ءِ دُزی نا دو بہ ٹی دزگیر کرینو۔ و دنگ اٹی ءِ۔ و اوفتا مون آ بسٹ و پاریٹ دافتے یلہ کبو۔ دافتا سڑدار ای اُٹ۔ بندغ آک او فتے اِلا رکنے ہلکر و دُزی نا سزا ٹی دُو تے کنا کاٹ کریر۔ ہرا وخت آ خلق و سنگت ءِ سا تما تو افسوز کریر، ای پاریٹ تا دا ہرا افسوز نا ہیت اسے۔ دا تو خوشی و مبارکبادی نا دے ءِ۔ شکر کبو کہ اللہ کنا است ءِ تڑتو۔ دا دوٹی ای خیانت کریسٹ۔ دینار ءِ تینا غم تکاٹ، و داغم ءِ سنگت نا کُٹ اٹی شاغاٹ و قرآن ءِ بے وضو آن دُو خلکٹ۔ او نا دُو ءِ گڈاسر، ولے اودے جوان تڑتو تیسر، بندغ آک ماس آن کشنگ یا تڑنگ نا سلاہ تسر، او پارے کہ ہرا وخت آ ای نماز اٹی سلوتو نم دُو ءِ کنا گڈرے۔ ولدا ہبندن کریر۔ نماز ءِ خوانا بس کرے و تینا دُو ءِ ماس آن کشکوک خنا۔ تو پارے، داڑان بیدس است ءِ سَفا کننگ کتوٹہ۔

حضرت قطب الاولیاء ابی اسحاق ابرہیمؒ:

ہرا وخت آ کہ حضرت درویشی نا کسر ءِ ہرفے تو بنا ٹی او نا باوہ او دے پنت تِس کہ دا کسراٹ ہنپہ، کہ نی مفلس اُس و داخہ در نے وَس اف۔ داڑان جوان ءِ کہ دورِیشی ءِ اِلے، کہ دا مفلسی نا دُو تیان مسافر و مہمان تا خذمت ءِ کننگ کپر وس۔ ولے او ہچ ءِ ورندی اس تھو۔ و چپ کرے۔ اسہ دے او نا اُرا غا منہ مہمان بسر، و اُرا ٹی کننگ کن ہچ اس اَلو۔ شام ہم رسیفے۔ ہندا ٹی غیب آن اسہ بندغ اس پاش کرے و نُت انا دہ گونی و مچٹ پین کننگ نا گڑا سر کرے و پارے پچخیر آ تا خذمت کن ایسنٹ تا۔ دا حالیت ءِ خنا تو حضرت نا باوہ نا است جم مس و تینٹ ہم کاریم ءِ اِلا وخذمت خلق اٹی اختہ مس۔

ہرا وخت آ حضرت نا کزیت نا وخت خرک بس تو غٹ مرید آک او نا خذمت اٹ ساڑی مسر، او غٹ ءِ پنت پرمان کرے کہ ای داسہ دا دنیا غان ہبنگ اٹی اُٹ، نمے چار گڑا نا وصیت کیوہ۔ او فتیا عمل کیرے۔

ہڑدے ئے نوشکے
تلار

21فروری

لمہ ئی زبان ناعالمی دے ونناز موار یک

غمخوار حیات

زبان انسانی جون اٹ ہمو علامت آتا مجموعہ ءِ پارہ کہ ہرانا کمک اٹ انسان تینا جوزہ، احساس و راستکی تے درشان کیک۔ ہنداوڑ لُمہ ئی زبان انسان ءِ تینا لُمہ ناپارہ غان میرات اٹ ملک۔ زوتیٹ اسہ اخباری مضمون اسے رد اٹ دُنیاٹی کم وَدَ شش (6) ہزار زبان آن زیات زباناک پانگرہ۔ دورءِ جدیداٹ وخت اس کہ دُنیا اسہ آفاقی ءُ خلق اسے نا دروشم اٹ مون آ بسنے تو داٹی چندی زبانک ختم منگ ناپارہ غا ہتنگ ء (ہرافتے ٹی نالمہ ئی بولی براہوئی ہم اوارءِ)

زبان امر ختم مریک دا اسہ جتاء بحث اس مرو کہ زبان ءِ اونا میڈیا ٹی شینکاری و ذرائع ابلاغ سگ اینک اگہ نن تینا قومی زبان بلوچی و لمہ ئی زبان براہوئی نا حوالہ غاہیت کین تو اینو نا دورءِ جدیداٹ کہ زبانک مون مستی میڈیا ناپڑ آ شوندار ی ہلنگ ءِ عمرانا لحاظ اٹ ہرن تو انگریزی و اُردو ہم نناز بان تیان پد بروک ءِ زبان ءُ ولے دافتے پذیرائی داخاطران رسینگا کہ اول دافتے سرکاری سرپرستی دوئی ءِ ایلو پارہ غا دازبان تے ذرائع ابلاغ نا اسہ شابیت ءُ ڈغار اس دوئی ءِ ہنداوڑ پشتو و سندھی کہ نناہمسایہ زبان کو دا فک ہم عالمی سطح غار سینگا نو۔ ولے نناپڑ آ بلوچی واہم گڑانہ گڑاس تینا زانتکار و قلمکار آتا سوب آن عالمی سطح غاشینک منگ ءِ کہ اینو بلوچی ٹی ذرائع ابلاغ ناپڑ آ پرنٹ و الیکٹرانک ناسَند آ بھاز کیشتری ٹی کاریم منگ ءِ کہ سید ظہور شاہ ریفرنس کتابجاء اینو بلوچی زبان نا شوندار ی کن بے مٹ ءِ کاریم کنگ ءِ، کہ داسہ انسائیکلو پیڈیا بلوچستانیکا نا حوالہ غاہم کاریم برجا ءِ ہندن سید ہاشمی کتابجاء ناپڑ آ کراچی، گوادر، مکران و تربت بیلٹ آن نوشکے و کوئٹہ ٹی بلوچی زبان ءِ خوانگ وہیل کنگ نا خاطر بنگیجی ء سرٹیفیکٹ کورس (مار و مسن تے کن) بلوچی لینگویج سینٹر نا دروشم اٹی کاریم کنگ ء (آزات فاؤنڈیشن نا کمک اٹ نوشکے بازار ٹی اسہ سینٹر اس مارتے کن تینا بنگیجی کلاس ءِ خلاص کرے ہرانا امتحانک اپریل اٹ مرور) ہندن گوادر و مکران نا ایلو علاقہ غاتا پرائیوٹ اسکول آتے ٹی سید ہاشمی ریفرنس کتابجاء ناشینک کروک بلوچی کورس نا کتاب آتے نرسری لیول آن خوانفنگ نا بناء مسنے۔ اسہ حوال اسے نا رداٹ نا روے ٹی ہم بلوچی بنائی کلاس آتا پیچ کنگ نا کاریم منگ ءِ۔ ولے داڑے ننا ہندا براہوئی ٹی برائے نام گڑاس ادارہ تینا کمک تینٹ ادبی ماحول جوڑ کرینو ولے او وڑ اٹ بھرم دوئی منگ اف ہراڈول اینو نا خواست آکوذنکہ براہوئی اکیڈمی، براہوئی ادبی سوسائٹی و جامع بلوچستان براہوئی ڈیپارٹمنٹ نا خواجہ غاک بیرہ کتاب آتا شینکاری ٹی اختہ ءُ۔ براہوئی ٹی پٹ و پول ناپڑ آ پیچ اس منگ اف ہندن الیکٹرانک میڈیا ٹی براہوئی زبان ءِ خاص ءِ چینل و ذرائع اف ماسوائے پی ٹی وی بولان آن ہراڑان بھاز کم براہوئی زبان و ادب نا گواچینی نمائندگی مون آ ہنگ ءِ (وش یا سبز بات ٹی وی ہرافک بلوچی ٹی بناء مسنوا وفک نا راج کن جوان ءِ مستائی ءُ دادے نا توسط اٹ نن دا چینل تا زموار آ تیان خواست کینہ کہ اوفک بلوچی تون اوار براہوئی ءِ ہم دا چینل تیٹ نمائندگی اہتر۔) داڑان بیدس پرنٹ میڈیا ٹی ہفت روزہ تلار کوئٹہ، دے ئی تلار نوشکے و دے ئی توار مستونگ نا ہفتہ وار براہوئی تاک آن بیدس زرائع ءِ ابلاغ نا پڑ آ دا وخت آ پچ ءِ اخبار یا رسالہ اس خنتکپک کہ او براہوئی زبان نا گواچینی یا باقاعدہ گی ٹی نمائندہ اخبار یا رسالہ پانگے۔ پن نائد اسکان بے شمار ڈمّی براہوئی توئی ہفت روزہ غاک مرور۔ ولے باقاعدہ مارکیٹ اٹ افس ہندن سرکاری سرپرستی نے اَزل آن دوئی متنے و ساڑی حالت اٹ دانا گمان ہم اف حالانکہ اقوام متحدہ نا چارٹر نا رداٹ کہ ہراسہ راج و انسان ءِ تینا لُمہ ئی زبان اٹ تعلیم (خوانگ) دوئی کنگ نا بنیاتی حق دوئی ءِ، ولے داڑے ایلو حق آ تون اوار دا حق ہم دوئی اف۔ ہنداسوب ءِ کہ ننا زبان تیا ایلو ڈمّی زبان تا اثر دے پہ دے آن زیات منگ ءِ و ننا زبانک ڈمّی زبان تیٹ مَٹ Merge منگ ء، ہندا مَٹ منگ اٹ ننا زبان نا اصل دروشم کرار کرار ننا بروک آزانک آن گُم مرو۔ منگ کیک کہ ماہر لسانیات آک کنا داہیت ءِ رَدکرور کہ اوفک پارہ کہ زبان ہمیش ارتقائی مریک و ایلو بھلا زبانک اوڑا اثر انداز مریرہ ولے اینو نا ترند انگا میڈیا نا دوراٹ خاص کر براہوئی زبان آ ایلو زبان تا اثر بھاز تمنگ ءِ ونناز بان نا اصل دروشم گم منگ ءِ ہنداڑان گدروک آ سال آ تیٹ بی بی سی تینا ویب سائٹ آ شینک کروک حوال اٹ براہوئی زبان ءِ بروک آ وخت اٹ ختم مروک آ بولی تالڑ اٹ اوار شاغا.....!! یقیناً زبان اسے نا ختم منگ انسانی تہذیب و ثقافت کن اسہ بھلونسُخان ئسے۔ داختم مروک آ زبان آتا فہرست 1996ء ٹی او لیکو وار مون آ بس۔ دا فہرست نا شینک منگ آن گڈ 21 فروری ءِ لُمہ ئی زبان نا عالمی دے کن پن کنتگا۔ دادے نا مسخت ہمو سا تروک آ زبان آ تیکن اسہ گڑتی اس عالمی سند (سطح) آ ہر فنگ و دا زبان تے اسیکہ وا زندگی تنگ کن گام ہر فنگ نا کوشت ءِ شعوری و زانتی (علمی) وڑ اٹ لس مخلوق اٹ تالان کنگ نائس۔ 1999ء ٹی پیرس اٹی یونیسکو نا سی میکو (30واں) سیشن نا کانفرنس اٹ 21 فروری ءِ لُمہ ئی زبان نا عالمی دے نا دروشم اٹ اڈ تنگ نا قرار داد منظور مس۔ داڑے سوج دا ودی مریک کہ 21 فروری ءِ انتے لُمہ ئی زبان نا عالمی دے پن کنگا؟ دانا اسہ دیہاڑی (تاریخی) و بھلو سوب اس ساڑی ءِ کہ 14 اگست 1947ء اٹ وخت اس برصغیر پنا ہمو وخت پاکستان اٹ ارا بھلو صوبہ ئسُر است دے ٹکی پاکستان و ایلو قبلہ ئی پاکستان۔ وخت اس برصغیر ارا قومی نظریہ نا بنیات آ ٹکر مس تو دے ٹکی بنگال نا مخلوق اٹ دا نظریہ اسہ پین سوچ اسے ودی کرے کہ ہمو سوچ نا رنداٹ دے ٹکی بنگال ءِ احساس مس کہ اوفتا اسہ جتاء زبان ئسے جتاء دود و ربیدگ (ثقافت) و روایت آک ساڑی ءِ ہرافک او فتے اَقلیت آن اکثریت و اکثریت آن قومیت اٹ دنگ نا لائخی (صلاحیت) تخزہ۔ داڑے بنگالی تون جواز کن کل آن اہم انگا طاقتور انگا دلیل او فتا زبان ئس۔ دانا مقابل قبلہ ئی (مغربی) پاکستان تون دا گڑاک الوس۔ ہندن دے ٹکی پاکستان یعنی بنگال ءِ تینا زبان تون ہَد آن زیات عشق ئس۔ وخت اس مارچ 1948ء اٹ پاکستان نا اولیکو گورنر جنرل اُردو ءِ پاکستان نا قومی زبان نا درجہ تنگ نا پڑ و کرے۔ تو دے ٹکی مخلوق نا ذہن اٹ دا عمل نا مخالفت ودی مس و او فک وخت اتون اوار دا مخالفت ءِ اسہ تحریک اسے نا در وشم تئسر۔ او کان گڈ بنگال نا خاص کر خواننده (طالب علم آک) غاتے ٹی غم ءِ غصہ نا اٹ اڈ تنگا۔ ہندن ہمو تحریک نا رند آک ننے 1952ء نا مروک آ واقعہ غاتا در وشم اٹ خاخر ہلسہ دو بریرہ و بالآخر 1971ء اٹ پاکستان پنک و بنگلہ دیش جتا مریک۔ 1952ء آن گڈ 21 فروری نا دے ءِ بیرہ ہمو شہید آتا سال دے نا مناسبت اٹ اڈ تنگا کہ ہرانا مقصد تینا زبان نا اہمیت ءِ ایلو مخلوق اٹ تالان کنگ نائس۔ ولے گڑاس وخت آن گڈ لُمہ ئی زبان تا شیدائیک دا دے ءِ اقوامِ متحدہ غان عالمی در وشم اٹ اڈ تنگ نا خواست کریر۔ تو اقوام متحدہ سرکار نا کنڈ آن خواست نا شرت تخا تو بنگلہ دیشی سرکار باقاعدہ قرارداد اس رد و بند ترسہ یونیسکو کن راہی کرے ہر اقرارداد قبول کنتگا و ہندن 21 فروری 1999ء نا دے دا دے ءِ او لیکو وار عالمی سندا اڈ ہلنگ نا حیثیت دوئی مس۔

ہنداوڑ دا دے ءِ عالمی سند آ اڈ تنگ نا بھاز آ مسخا آک ار یر کہ داڑان مختلف قوم آ تا اسٹ ایلو ڑتون محبت، سیوت ہم گرنچ مرسہ اسٹ ایلو نا زانت (علم) زبان، دود و ربیدگ (ثقافت) ءِ شعوری پڑ آ درستی راستی کیک و دا دے عالمی میڈیا ٹی چنکا زبان تا ختم منگ نا گڑتی ءِ تالان کرسہ دا فتار کھ و پذیرائی کن گام ہر فنگ نا کامیابتک۔

2000ء ٹی ہندا دے اڈ ہلوک ءِ اسہ مُچّی سے ٹی یونیسکو نا ڈائریکٹر جنرل پارے کہ ''دادے نہ بیرہ لُمہ ئی زبان تا رکھ (بقاء) انا دے ءِ بلکہ دادے ننے دا ہیت انا احساس ایتک کہ زبان انسانی تہذیب و تمدن نا اسہ خاص ءِ جزو ئسے ہر ادے انسان تینٹ تخلیق کرینے و دا دے شوندار ی نا کسر تنگ نا انسانی زموار ی ئسے'' ہنداوڑ 2002ء ٹی ہندا دے نا مچّی ٹی اقوام متحدہ نا گدروک آ سیکرٹری جنر ل کوفی عنان تینا کماشی تران اٹ پارے کہ ''دورِ جدید اٹ ہراڑے بھلا بولیک ایلو چنکا بولی تا جاگہ ءِ خوندی کرسہ اسٹ ایلو ڑتون رابطہ ءِ آسانی تسنو تو ہموڑے جہی ولُمہ ئی بولیک ساتنگ آ مجبور مسنو۔ داسہ دا ننا کاریم ءِ کہ نن دا بولی تے بچّفن لس مخلوق اٹ لُمہ ئی زبان نا سر پدی و زانت (علم) ءِ اہمیت ایتن۔ دا ننا اہم انگا مسخت ءِ''

''لُمہ زبان وراجی زبان نارکھ اکن کل آن زیات گڑتی پٹ و پول ناءِ کہ نن پٹن تینا متکن آ ادب، آزمانک و باگل، وساہت، وچاچاتے تینا مڈی ٹی تخن تانکہ بروک آزانک دافتیان رابلد مریر بلکہ شوندار ی و سر پدی دوئی کے''۔

عالمی در وشم اٹ اڈ تنگ نا خواست کریر۔ تو اقوام متحدہ سرکار نا کنڈ آن خواست نا شرت تخا تو بنگلہ دیشی سرکار باقاعدہ قرارداد اس رد و بند ترسہ یونیسکو کن راہی کرے ہر اقرارداد قبول کنتگا و ہندن 21 فروری 1999ء نا دے دا دے ءِ او لیکو وار عالمی سندا اڈ ہلنگ نا حیثیت دوئی مس۔

ہنداوڑ دا دے ءِ عالمی سند آ اڈ تنگ نا بھاز آ مسخا آک ار یر کہ داڑان مختلف قوم آ تا اسٹ ایلو ڑتون محبت، سیوت ہم گرنچ مرسہ اسٹ ایلو نا زانت (علم) زبان، دود و ربیدگ (ثقافت) ءِ شعوری پڑ آ درستی راستی کیک و دا دے عالمی میڈیا ٹی چنکا زبان تا ختم منگ نا گڑتی ءِ تالان کرسہ دا فتار کھ و پذیرائی کن گام ہر فنگ نا کامیابتک۔

2000ء ٹی ہندا دے اڈ ہلوک ءِ اسہ مُچّی سے ٹی یونیسکو نا ڈائریکٹر جنرل پارے کہ ''دادے نہ بیرہ لُمہ ئی زبان تا رکھ (بقاء) انا دے ءِ بلکہ دادے ننے دا ہیت انا احساس ایتک کہ زبان انسانی تہذیب و تمدن نا اسہ خاص ءِ جزو ئسے ہر ادے انسان تینٹ تخلیق کرینے و دا دے شوندار ی نا کسر تنگ نا انسانی زموار ی ئسے'' ہنداوڑ 2002ء ٹی ہندا دے نا مچّی ٹی اقوام متحدہ نا گدروک آ سیکرٹری جنر ل کوفی عنان تینا کماشی تران اٹ پارے کہ ''دورِ جدید اٹ ہراڑے بھلا بولیک ایلو چنکا بولی تا جاگہ ءِ خوندی کرسہ اسٹ ایلو ڑتون رابطہ ءِ آسانی تسنو تو ہموڑے جہی ولُمہ ئی بولیک ساتنگ آ مجبور مسنو۔ داسہ دا ننا کاریم ءِ کہ نن دا بولی تے بچّفن لس مخلوق اٹ لُمہ ئی زبان نا سر پدی و زانت (علم) ءِ اہمیت ایتن۔ دا ننا اہم انگا مسخت ءِ''

2006-07ء اٹ ہندادے نا مناسبت اٹ اڈ ہلوک آ مُچّی تے ٹی اِرا اصول تخنگا اسٹ ''اولیکو زبان اوّل First Language اٹ'' First وارٹمیکو ''تینا زبان ءِ کہنگ کن Don't Let Our الپبو'' Language Die دا اصول آتے دوئی کرسہ نہ بیرہ بنگلہ دیش بلکہ دُنیا نا مختلف مُلک آتے ٹی سو برءُ حکمت عملی اس رد و بند (ترتیب) تنتگا۔ انتئے کہ لُمہ ئی زبان اٹ بُنیاتی تعلیم نا دوئی کنگ زبرءُ ذریعہ اس ارے۔ ننے ایلو زبان تیٹ لائخی دوئی کنگ آن مہالو تینا زبان اٹ عبور مرے تو جوان ءِ لائخی اس سر پد منتگو۔ ہر از بان کہ نا شناخت ءِ ہرا زبان کہ نا تہذیب و ثقافت پاننگ۔ دادے نا اڈ تنگ نا مسخت جہی (ستون) تینا زبان اٹ تعلیم دوئی کنگ نا مسنے۔ ہندا وڑ ای بنگالی تا تحریک نا تفصیل ءِ داخاطر آن ہم تسٹ کہ او فک تینا لُمہ ئی زبان نا رکھ اکن شہید مسُر۔ لازم ءِ وخت اس زبان متو تو نا دود و ربید (ثقافت) و لوزانک (ادب) نا ہم ہمو پذیرائی سلپک۔ داسہ ہم تو شاری زنداٹ نا زبان تیٹ تعلیم نفسیاتی وڑ اٹ بدحال و ناجوڑ ہلکُونن ..... و مدام جوزہ ٹی برسا اسیکہ پروان آ مبار ہور کرینن ولداٹ یخ مسونن۔ داوار ننا اسہ قوم پرست سیاسی پارٹی اس نیشنل پارٹی ہم دادے ءِ اڈ تنگ ناپڑو کرینے تو دا بھاز گچین ءِ عمل ئسے، دیر آید درست آید ایلو سیاسی تنظیم آک ہندا ڈول دا مسئلہ ءِ ہر فر خاص کر لمہ زبان نا شینک کاری کن میڈیا (ذرائع ابلاغ) و یل انا پر چار پڑا سے آ ہر بشخ اٹی شینک مرے۔ انتئے کہ نا لُمہ زبان براہوئی و قومی زبان بلوچی ءِ اسکان ہچو سرکاری و نجی سر پرستی اس اف۔ ہرانا زموار اول نن و ننا ادارہ غا کو سرکار تو بیگانہ غاتے ٹی شُمار مریک۔

ایلو پارہ غا اگہ نن چین، روس، جاپان و ایلو ملک آ تا دیمروی (مونی ہنگ) نا مثال ءِ اینتنہ تو دا فتا دیمروی نا اولیکو تمبہ (ستون) تینا زبان اٹ تعلیم دوئی کنگ نا مسنے۔ ہندا وڑ ای بنگالی تا تحریک نا تفصیل ءِ داخاطر آن ہم تسٹ کہ او فک تینا لُمہ ئی زبان نا رکھ اکن شہید مسُر۔ لازم ءِ وخت اس زبان متو تو نا دود و ربید (ثقافت) و لوزانک (ادب) نا ہم ہمو پذیرائی سلپک۔ داسہ ہم تو شاری زنداٹ نا زبان تیٹ تعلیم نفسیاتی وڑ اٹ بدحال و ناجوڑ ءِ دا نا کل آن بھل اسوب میڈیا نا کمبوتی و ایلو ڈمّی میڈیا نا ننے آ زور آوری و اثر اندازی ءِ کہ اینو نن تینا اُراتے ٹی ہم تینا اصل زبان ءِ گوہسہ تینا بروک آ زانک (نسل) اکن تینا زبان نا بیرہ ہورک انگا بدن ءِ اِلنگ اُن، ہرائی روح ساڑی مفرو اینو اُراتے ٹی ایڑ، باجی مسنے، ایلم بھائی جان مسنے نشار بھابی مسنے لُمہ امی و باوہ ڈیڈی یا ابو مسنے تو ہندادے پارہ زبان نا ختمی۔ داڑکن خواست ہندا گڑانا ءِ کہ دا گڑتی ءِ نن سرکار کن الپبن تینا کمک تینٹ اخس نا وس و واک ءِ دا دے میڈیا ٹی شون و شرف ایتن ہنداوڑ تینا نوشت اٹ کو شت مرے کہ زیات تینا بولی نا لوز آتے جا گہی کین۔ تینا لوزانکی مجلس آتے ٹی لُمہ ئی زبان نادے نا مناسبت اٹ جم اٹ اسہ قرار دا داس متفن کہ داڑے ننا بنائی تعلیم لُمہ زبان اٹ مرے کہ ہرانا بنیاتی حق ءِ ننے اگہ نا لمہ ئی زبان اٹ تعلیم دوئی مسکہ تو نن تینا زبان آ تیان بلد مسنہ اینو ایم اے خوانوک آ بلوچ تینا زبان ءِ خوانگ آن ہز کیک دا خاطر آن کہ اودے بنیاتی تعلیم اُردو یا انگلش ٹی رسینگانے براہوئی یا بلوچی ٹی دوئی متنے۔ بنیاتی تعلیم لمہ ئی زبان اٹ نہ منگ نا کل آن بھلا نسخان ننے قاری نہ منگ نا ءِ کہ اینو ہفت روزہ، روزنامہ تلار، روزنامہ توار، براہوئی و بلوچی پرچہ غاک نظر بریہ۔ ولے ہچو Out Put اس قاری نا در وشم اٹ نظر بفک۔ بیرہ ہمو مخلوق دا پرچہ غاتے خوانک ہرا براہوئی ادب تون وابستگی تخک (مطلب کس اگہ براہوئی یا بلوچی لکھک تو دا پرچہ غاتے خوانک لس مخلوق دافتیا او وڑ نگاہ شاغپک ہراوڑ اُردو زبان نا اخبار ءِ خوانک۔ داڑان چَپ اگہ نن سندھ اٹ ہُرن تو اوڑے اُردو اخبار داخس سرکولیشن کپک ہراوڑ سندھی زبان نا اخبار آتا طلب و مارکیٹ ءِ دانا پاش انگا سوب ہندادِ ءِ کہ سندھ انا مخلوق بنیاتی تعلیم تینا لمہ ئی زبان سندھی ٹی دوئی کیک۔

لمہ زبان اٹی خوانگ نا خواست و اہمیت نا بار واٹ پنی آ زانتکار واجہ صبا دشتیاری شہید پانک ''کہ چنا ءِ بدر زبان تیٹ تعلیم نفسیاتی وڑ اٹ بدحال و ناجوڑ کیک، چنا نا پت پنک و مچ آ عمر اکن احساس ءِ کمتری نا گواچی مریک۔ داڑان چَپ چاہندار آک پارہ کہ چنا تینا لمہ نا زبان ءِ لمہ نا پڑ اٹ ایل کیک وفطرتاً ولدا ہندا زبان ءِ خود بخود تینا بولی جوڑ کیک تو لازماً او نا لمہ زبان ٹی تعلیم او دے آسانی اینک۔ کہ چنا ہر اتم اسکول آ کا ہک تو او دے ٹیچر ب آن بکر ی پانک ولے چناب آن بُز (ہیٹ) پانک۔ غیر زبان نا خوانگ ہر وڑاٹ مشکل مریک کہ نی ہر او خت اسکان زندہ اُس ذہنی وڑاٹ نا جوڑ اُس، ولدا دا تعلیم اٹ ننا جند ساڑی دور انا خواست آتے مون آ تخمہ شوندار ی کن انگلش یا ایلو زبان تے خوانند و و لے تینا راجی زندگی و زبان نا زندا کن تینا راجی زبان تیٹ خوانگ ءِ ضروری چان و داڑکن جہد کین۔ ایلو ملک آ تیٹ ہر کس اس چائے ہرا کچ اٹ ارے او دے حق ءِ تینا لمہ ئی زبان اٹ تینا چناتے خوانفے۔ تینا شناخت، تینا راجی سر پدی، ذہنی آسودگی، آسانی ٹی شعوری تعلیم و علم نا شعوری وڑاٹ دوئی کنگ نا خاطر لمہ ئی زبان اٹ خوانگ الّمی ءِ۔

مون مُستی لُمہ زبان و راجی زبان نارکھ اکن کل آن زیات گڑتی پٹ و پول ناءِ کہ نن پٹن تینا متکن آ ادب، آزمانک و باگل، وساہت، وچاچاتے تینا مڈی ٹی تخن تانکہ بروک آزانک دافتیان رابلد مریر بلکہ شوندار ی و سر پدی دوئی کے۔

☆☆☆☆☆☆

19 فروری 2024

4

Daily
TALAR

The First ever Brahui Daily
Newspaper throughout world

روڈے ئی
نوشکے
تلار

طالب علم آنا حق و ملکی سلامتی کن بدام مون مسنن، شبیر صدیق

بروک آدے تیٹی ہر مار و مسٹر طالب علم نا حق آتا دوئی کننگ کن سوگوءُ جہد اسے نا بناءِ کننگ، حافظ فضل سائم

طالب علم آتے میدان عمل کن تیار کننگ و تینا خواست آتے منفنگ کن شعور ودی کننگ نا گرج ءِ، گپ و تران

سبی (حوالکار / اللہ یار ڈومکی) انجمن طلباء اسلام نا کنڈ آن گچین ءُ دوداس اڈ ہلک، دود اٹ پوزیشن ہولڈر آک طالبعلم آتے سند و میڈل تسر۔ دود انا خاص انگا مہمان سبی ویلفیئر سوسائیٹی نا چیئر مین و مسکوہی پریس سیکٹری انجمن طلباء اسلام شبیر احمد صدیقی ئس۔ حوال نا روداٹ انجمن طلباء اسلام سبی نا کنڈ آن طالبعلم آتیٹی سند و میڈل بشخ و پانٹ نا بابت اٹ جوان ءُ دوداس اڈ ہلک۔ دود انا خاص انگا مہمان سبی ویلفیئر سوسائیٹی نا چیئر مین و مسکوہی پریس سیکٹری انجمن طلباء اسلام شبیر احمد صدیقی ئس۔ دود اٹ انجمن طلباء اسلام نا مسکوہی مرکزی صدر اول حافظ فضل سائم، بنجائی نائب صدر دوئم علامہ لطیف سابق بنجائی صدر ارحم سلیم بشخ ہلک۔ انجمن طلباء اسلام سبی نا صدر سمیرا احمد صدیقی نا کماشی ٹی طالبعلم آتیٹی سند و میڈل بشخ و پانٹ نا بابت اٹ جوان ءُ دوداس اڈ ہلک۔ دود انا خاص انگا مہمان سبی ویلفیئر سوسائیٹی نا چیئر مین و مسکوہی پریس سیکٹری انجمن طلباء اسلام شبیر احمد صدیقی ئس۔ حوال نا روداٹ انجمن طلباء اسلام نا مسکوہی مرکزی صدر اول حافظ فضل سائم، بنجائی نائب صدر دوئم علامہ لطیف سابق بنجائی صدر ارحم سلیم بشخ ہلک۔ انجمن طلباء اسلام سبی نا صدر سمیرا احمد صدیقی نا کماشی ٹی طالبعلم آتیٹی سند و میڈل بشخ و پانٹ نا بابت اٹ جوان ءُ دوداس اڈ ہلک۔ دود انا خاص انگا مہمان سبی ویلفیئر سوسائیٹی نا چیئر مین و مسکوہی پریس سیکٹری انجمن طلباء اسلام شبیر احمد صدیقی ئس۔ حوال نا روداٹ انجمن طلباء اسلام سبی نا کنڈ آن طالبعلم آتیٹی سند و میڈل بشخ و پانٹ نا بابت اٹ جوان ءُ دوداس اڈ ہلک۔ دود انا خاص انگا مہمان سبی ویلفیئر سوسائیٹی نا چیئر مین و مسکوہی پریس سیکٹری انجمن طلباء اسلام شبیر احمد صدیقی اسک ہم بشخ ہلکر۔

.....کوئٹہ ءُ پی ٹی آئی نا راہشون سردار زین خلجی ءُ ڈاکٹر عمر بابر ءُ فیصلہ دہوار و ایلو فک پریس کانفرنس کننگ اٹی ءِ

ڈی سی پشین کیپٹن رجمعہ داد مندوخیل نا کنڈ آن لیویز فورس ءِ ساڑی گرج آتیان معلومدار کننگانے

پشین (آن لائن) ڈپٹی کمشنر پشین کیپٹن ریٹائرڈ جمعہ داد خان مندوخیل نا کنڈ آن لیویز فورس ءِ ساڑی گرج آتیان معلومدار کننگانے۔ ایف آئی آر سسٹم کمپیوٹرائزڈ کرفنگ کن کل لیویز تھانہ غاتے لیپ ٹاپس و پرنٹر تے فراوان کرے ہراڑان جتا جتا تھانہ غاک کاریم بنا کریر کمپیوٹرائزڈ ایف آئی آر نا بناءِ کرے تدوک آدے رسالدار ایس ایچ او لیویز تھانہ حرمزئی عطر خان تحصیل اٹ اولیکو کمپیوٹرائزڈ ایف آئی آر درج کر فیر وخت اس کہ داکان مست لیویز ہیڈ کوارٹر نا ایس ایچ او محمد یونس ہم کمپیوٹرائزڈ ایف آئی آر درج کر فینے۔

.....کوئٹہ ءُ نگران وزیر اعلیٰ بلوچستان میر علی مردان ڈومکی تون وزیر داخلہ میر زبیر خان وایلو فک اوڑ دہی کننگ اٹی ءِ

کوئٹہ ءُ نا صنوبائی قومی حلقہ غاتیا بھلوچ کچے اسے ٹی ڈھالی کننگانے زین خلجی

پریزائیڈنگ افسر آتا کنڈ آن تنتگوک فارم 45 ءِ 9 فروری نا دے ریٹرننگ افسر آک بدل کرے، ملک فیصل دہوار

فارم 47 آتیٹی بدلی اتنگ نا جاست پاست کرسا حقی نمائندہ غاتا سرسہی نا نوٹیفکیشن جاری کننگے، پریس کانفرنس

کوئٹہ (آن لائن) پاکستان تحریک انصاف نا راہشونک زین العابدین خان خلجی، ملک فیصل دہوار پارینے کہ قومی اسمبلی نا حلقہ این اے 264، صوبائی اسمبلی نا حلقہ پی بی 44 و 45 کوئٹہ ٹی خراب ءُ دھاندلی کرسا پریزائیڈنگ افسر تا فراوان کرسا فارم 45 ءِ 9 فروری آ ریٹرننگ افسرک بدل کرسا نا سرسہی ءِ بے سہی ٹی بدل کریر۔ داخیال آتا درشانی ءِ او تدوک آ دے کوئٹہ پریس کلب اٹ پریس کانفرنس اٹی کرے او وخت آ ملک لیاقت لہڑی، عبدالحکیم زرین ایڈووکیٹ، ڈاکٹر عمر خان بابر، جنرل سیکرٹری شعبہ نیاڑی مہوش جنجوعہ تون اوار ایلو فک ہم ساڑی ئسر۔ او پارینے کہ گچین کاری تیٹی مروک آ دھاندلی و فارم 45 نا نتیجہ غاتا جاری کننگ آن پد فارم 47 و 48 اٹ بدل کروک آ آر او تا برخلاف جاست و پاست کرسا راستکی تے مون آ اتسا کٹوک آ حقیقی نمائندہ غاتا سرسہی نا نوٹیفکیشن ءِ جاری کننگے۔ فارم 45 نا روداٹ نن ولدا حساب نا درخواست تس اوڑا ہچ ءُ عملدرآمد اس متو۔

.....کوئٹہ ءُ نگران وزیر اعلیٰ بلوچستان میر علی مردان ڈومکی تون وزیر داخلہ میر زبیر خان وایلو فک اوڑ دہی کننگ اٹی ءِ

کوئٹہ ءُ نا صنوبائی قومی حلقہ غاتیا بھلوچ کچے اسے ٹی ڈھالی کننگانے زین خلجی

پریزائیڈنگ افسر آتا کنڈ آن تنتگوک فارم 45 ءِ 9 فروری نا دے ریٹرننگ افسر آک بدل کرے، ملک فیصل دہوار

فارم 47 آتیٹی بدلی اتنگ نا جاست پاست کرسا حقی نمائندہ غاتا سرسہی نا نوٹیفکیشن جاری کننگے، پریس کانفرنس

کوئٹہ (آن لائن) پاکستان تحریک انصاف نا راہشونک زین العابدین خان خلجی، ملک فیصل دہوار پارینے کہ قومی اسمبلی نا حلقہ این اے 264، صوبائی اسمبلی نا حلقہ پی بی 44 و 45 کوئٹہ ٹی خراب ءُ دھاندلی کرسا پریزائیڈنگ افسر تا فراوان کرسا فارم 45 ءِ 9 فروری آ ریٹرننگ افسرک بدل کرسا نا سرسہی ءِ بے سہی ٹی بدل کریر۔ داخیال آتا درشانی ءِ او تدوک آ دے کوئٹہ پریس کلب اٹ پریس کانفرنس اٹی کرے او وخت آ ملک لیاقت لہڑی، عبدالحکیم زرین ایڈووکیٹ، ڈاکٹر عمر خان بابر، جنرل سیکرٹری شعبہ نیاڑی مہوش جنجوعہ تون اوار ایلو فک ہم ساڑی ئسر۔ او پارینے کہ گچین کاری تیٹی مروک آ دھاندلی و فارم 45 نا نتیجہ غاتا جاری کننگ آن پد فارم 47 و 48 اٹ بدل کروک آ آر او تا برخلاف جاست و پاست کرسا راستکی تے مون آ اتسا کٹوک آ حقیقی نمائندہ غاتا سرسہی نا نوٹیفکیشن ءِ جاری کننگے۔ فارم 45 نا روداٹ نن ولدا حساب نا درخواست تس اوڑا ہچ ءُ عملدرآمد اس متو۔

.....کوئٹہ ءُ آل بلوچستان ریسٹورنٹ اینڈ ہوٹل ایسوسی ایشن نا جنرل باڈی دیوان آن رحیم آغا تران کننگ اٹی ءِ

ملک اٹ بھاز خراب ءُ دھاندلی اس کرفنگا، مولانا محمد شفیق دولت زئی

کوئٹہ (آن لائن) جمعیت (س) نا بنجائی ڈپٹی سیکرٹری جنرل مولانا محمد شفیق دولت زئی پارینے کہ خیبر پختونخوا اٹ مذہبی جماعت خاص کر جمعیت (ف)، جماعت اسلامی ءِ تحریک انصاف نا کنڈ آن مروک آ گچین کاری تیٹی بے سہی منے ولے داڑان بیدس تحریک انصاف نا ڈل آتون ملک اٹ دھاندلی تا برخلاف تحریک چلینگ آ کمک کننگ آ جمہوری آ بندغ آک مذہبی تپہ غاتے سخت تجب و فریشانی نا گوا چنی ءِ وخت اس کہ مچ آ پاکستان اٹ خراب دھاندلی خیبر پختونخوا ٹی منے ہرانا سوب آن دھاندلی تا سوب آن تحریک انصاف نا برمخالف سیاسی جماعت جمعیت (ف)، جماعت اسلامی، جمعیت (س)، اے این پی، مسلم لیگ (ن) پی پی، شیر پاؤ ءِ باتر فیر۔

بلوچستان گڈز ٹرک اونرز ایسوسی ایشن نا بنجائی صدر حاجی نور محمد شاہوانی نا کماشی ٹی دیوان اس اڈ ہلک

کوئٹہ (آن لائن) بلوچستان گڈز ٹرک اونرز ایسوسی ایشن نا بنجائی صدر حاجی نور محمد شاہوانی نا کماشی ٹی دیوان اس اڈ ہلک، دیوان اٹ سہیل خان کاکڑ حاجی ظاہر شاہ یوسف زئی ملک نور خان کرد روزی خان مندوخیل حاجی احمد شاہ مری عبدالجبار جی اسماعیل لہڑی جابر خان کاکڑ حاجی محمد گل عبدالمجید رئیسانی محمد امین ابراہیم پھر کہانی عبدالخالق بنگلزئی حاجی عطا اللہ کاکڑ حاجی مراد خان جی باری داد ہدایت اللہ کرد سیف اللہ شاہوانی محمد حنیف شاہوانی و ایلو ٹرانسپورٹر آک بھلوچ اسے ٹی بشخ ہلکر، دیوان اٹ سہب اتون بلوچستان اٹ ہڑدے برانز آتیان ہڑدے نا بنداو آ روڈ آتا بندی ناسخت مذمت ءِ کرے، دیوان اٹ حاجی نور محمد شوانی پارینے کہ نا سیاسی پارٹی تیان خواست ءِ کہ ہڑدے برانز روڈ انا بندی آن ٹرانسپورٹر آک تنک مسنو۔ وخت اس کہ کوئٹہ آن جیکب آباد وخت اس چمن آن کوئٹہ وخت اس مستونگ آن حب چوکی و ہندن ژوب کوئٹہ روڈ ءِ جتا جتا بندغ آک بند کیرہ، ہرانانن پوروی ءِ کپنہ۔ وخت اس کہ نا سیاسی پارٹی تیان خواست ءِ کہ برانز کننگ نا پین ہچ ءُ کسر اس بلہپو۔ انتےئے کہ نا ہیوی ٹرانسپورٹ مالو آن بھس مسنے۔

گورنمنٹ ٹیچرز ایسوسی ایشن ژوب نا صدر فتح خان مندوخیل نا جتا جتا گہ غاتیا ہڑ زخواہی

ژوب (آن لائن) گورنمنٹ ٹیچرز ایسوسی ایشن ژوب نا صدر فتح خان مندوخیل جنرل سیکرٹری مولانا مشہود شاہ اخوندزادہ چیئر مین حافظ عثمان خٹر آرگنائزر عجب خان کاکڑ، سفر محمد مندوخیل، سفر خان اپوزئی، امان اللہ کبزئی محمد یاسین ناصر، ریحان انجم، مراد خان مندوخیل، حمید اللہ گنڈہ پور، عبدالمنان لعون، محمد زبیر بابر، عبدالکریم خروٹی، شاہ نواز مندوخیل و شیر ولی کاکڑ تینا بیان اٹ انجنیر شیخ حسن خان مندوخیل نا کرنیت و جی ٹی اے ژوب نا راہشون زبیر احمد بابر نا کزن محمد طیب نا کرنیت آہڑ زخواہی کرسا پارینے کہ اللہ تعالیٰ ایماندار آتے جنت الفردوس اٹ بھلوجا گہ و پد سلوک آتے صبر جمیل عطا فرمائنے۔

چمن پرلت اٹ اختہ انگا گاڈی تے لیہ کرفنگ گڈز ایسوسی ایشن نا کوشت اے، حاجی معصوم اچکزئی

کوئٹہ (آن لائن) بلوچستان گڈز ٹرک اونرز ایسوسی ایشن ضلع قلعہ عبداللہ نا صدر حاجی معصوم خان اچکزئی حاجی اللہ محمد اچکزئی حاجی سردار محمد حاجی عبدالعلی اچکزئی و ایلو کمادار آک تینا اواری نا بیان اسے ٹی پارینو کہ چمن پرلت اٹ اختہ انگا گاڈی تے آ جو کرفنگ اٹ بلوچستان گڈز ٹرک اونرز ایسوسی ایشن نا کوشت آتیان واگزار کرفنگانے و دانا دین و دنیا نا خواری آن دا کاریم ءِ پور و کریر و انشا اللہ بروک آ منہ دے اٹ بارڈر نا دا کنڈ آ اختہ انگا گاڈی تے ہم کشنگک ہتنگ اٹ بسنے منہ بندغ دا کاریم ءِ تینا پین اتون گنڈ نگ اٹی ءُ، گڑ اس بندغ تینا پن تے مون آ اتنگ کن گاڈی تھون جک مرسا ہار بیر فنگ انگ ءِ۔

.....لاہور ءُ پاکستان سپر لیگ 9 انا میچ آتا وخت آ شیدا نیک بھلوکچ اسے ٹی ساڑی ءُ

ژوب، چار جماعتی پارٹی تا کال آ قومی شاہراہ ٹریفک کن بند

ژوب (آن لائن) پشتونخوا ملی عوامی پارٹی، بی این پی، نیشنل پارٹی، ہزارہ ڈیموکریٹک پارٹی نا کال آ گچین کاری تیٹی دھاندلی تا برخلاف ژوب کوئٹہ، ژوب ڈی آئی خان قومی شاہراہ ہروڈ ناٹریفک کن بند کرتنگانے، گاڈی تا مرغن ءُ لائن اس لگا، مسافر ک خاص کرنا جوڑ آتے سخت ویل آتون مون تروئی تما، پشتونخوا میپ نا جمال مندوخیل و ایلو راہشونک پاریر کہ دھاندلی کروک آ گچین کاری تے بچ ءُ حالیت ایس ٹی امنا کپنہ۔

دے نیام آہڑ ناوڑ برانز آتیان روزگار ہمی منگ ءِ حاجی نوشاہوانی

سیاسی پارٹی تیان خواست ءِ کہ دے نیام آ روڈ آتے بند کننگ نا وڑ تے بس کیر، داکان پدنن دادے سلنگ نا وڑ اٹ منگ کپنہ

برانز کن پین کسر اس دوئی کتنگے، پد ہیوی ٹرانسپورٹ مہالو آن بھس مسنے، کمک کننگ کپنہ، معصوم اچکزئی۔ جتا جتا پریس کانفرنس

کوئٹہ (آن لائن) بلوچستان گڈز ٹرک اونرز ایسوسی ایشن نا بنجائی صدر حاجی نور محمد شاہوانی نا کماشی ٹی دیوان اس اڈ ہلک، دیوان اٹ سہیل خان کاکڑ حاجی ظاہر شاہ یوسف زئی ملک نور خان کرد روزی خان مندوخیل حاجی احمد شاہ مری عبدالجبار جی اسماعیل لہڑی جابر خان کاکڑ حاجی محمد گل عبدالمجید رئیسانی محمد امین ابراہیم پھر کہانی عبدالخالق بنگلزئی حاجی عطا اللہ کاکڑ حاجی مراد خان جی باری داد ہدایت اللہ کرد سیف اللہ شاہوانی محمد حنیف شاہوانی و ایلو ٹرانسپورٹر آک بھلوکچ اسے ٹی بشخ ہلکر، دیوان اٹ سہب اتون بلوچستان اٹ ہڑدے برانز آتیان ہڑدے نا بنداو آ روڈ آتا بندی ناسخت مذمت ءِ کرے، دیوان اٹ حاجی نور محمد شوانی پارینے کہ نا سیاسی پارٹی تیان خواست ءِ کہ ہڑدے برانز روڈ انا بندی آن ٹرانسپورٹر آک تنک مسنو۔ وخت اس کہ کوئٹہ آن جیکب آباد وخت اس چمن آن کوئٹہ وخت اس مستونگ آن حب چوکی و ہندن ژوب کوئٹہ روڈ ءِ جتا جتا بندغ آک بند کیرہ، ہرانانن پوروی ءِ کپنہ۔ وخت اس کہ نا سیاسی پارٹی تیان خواست ءِ کہ برانز کننگ نا پین ہچ ءُ کسر اس بلہپو۔ انتےئے کہ نا ہیوی ٹرانسپورٹ مالو آن بھس مسنے۔ حوال نا روداٹ دیوان اٹ سہب اتون بلوچستان اٹ ہڑدے برانز آتیان ہڑدے نا بنداو آ روڈ آتا بندی ناسخت مذمت ءِ کرے، دیوان اٹ حاجی نور محمد شوانی پارینے کہ نا سیاسی پارٹی تیان خواست ءِ کہ ہڑدے برانز روڈ انا بندی آن ٹرانسپورٹر آک تنک مسنو۔ وخت اس کہ کوئٹہ آن جیکب آباد وخت اس چمن آن کوئٹہ وخت اس مستونگ آن حب چوکی و ہندن ژوب کوئٹہ روڈ ءِ جتا جتا بندغ آک بند کیرہ، ہرانانن پوروی ءِ کپنہ۔ وخت اس کہ نا سیاسی پارٹی تیان خواست ءِ کہ برانز کننگ نا پین ہچ ءُ کسر اس بلہپو۔ انتےئے کہ نا ہیوی ٹرانسپورٹ مالو آن بھس مسنے۔

.....کوئٹہ ءُ پی ٹی آئی بلوچستان نیاڑی ونگ نا جنرل سیکرٹری مہوش جنجوعہ ءُ حمیرا ناز بلوچ و ایلو نیاڑی تے پی ٹی آئی ٹی اواری نا وکت آ مفلر پیر فنگ انگ ءِ

باوہ پیرئی آ سیاستدا نک تینا سیاسی ساکھ ءِ بچفنگ نا کوشت کننگ ءُ، احمد خان

کوئٹہ (آن لائن) اوغان قوم موومنٹ نا کماش احمد خان پارینے کہ پاش مس کہ باوہ پیرہ ئی سیاستدا نک قوم ءِ بچفنگ نا جاگہ غا تینا سیاسی ساکھ ءِ بچفنگ نا کسر آ سلوک ءِ، گچین کاری ٹی کس اس پیسہ غاتا زور ءِ نشان ترسا سیٹ ءِ کٹفیر تو کس اس تاریخ نا خراب انگا ٹھپہ ءِ خلسا کٹفنگ نا کوشت کرینے گچین کاری 2024 نا اڈ تنگ آن مست اسٹیبلشمنٹ نا دا اوار ہروڑاٹ اواری نا درک مسوس و ہوا نا رخ ہندا پاریکہ کہ داوار الیکشن آخا سلیکشن مریک ہندا سوب آن پشتون قوم ءِ دوئی ویل و چمن اٹ پرلت نا جائز انگا خواست آتے مون آ تخسا اوغان قومی موومنٹ تیٹ ہم گچین کاری آن بائیکاٹ نا پڑو ءِ کریس و قوم و مذہب پرست تنظیم آتے ہم الیکشن نا پن آ سلیکشن آن بائیکاٹ نا سلاہ تسون ولے بھاز آ سیاستدا نک ہرافتا بیانیہ جلوت اٹ گڑ اس و خلوت اٹ پین گڑ اس منتگ نا سوب آن اسٹیبلشمنٹ آن جوانی نا خیر کریر گمان کرسا چمن پرلت نا بشخدار آتے تنہا بلسا گچین کاری نا پن آ الیکشن کمپین ءِ اولیت تس۔

مکران، کوسٹل ہائی وے آ 2 مسافر کوچ ڈوک لگار، 3 بندغ زوال

کوئٹہ (آن لائن) مکران نا علاقہ ٹی کوسٹل ہائی وے آ 2 مسافر کوچ آک ڈوک لگار، ڈوک لگنک اٹ 3 بندغ زوال وخت اس کہ 5 بندغ ٹھپی مسر۔ حوال نا روداٹ مکران کوسٹل ہائی وے آ کراچی آن گوادر و گوادر آن کراچی آ ہنوک آ 2 مسافر کوچ آ تا ڈرائیور تھون اوار 3 بندغ آک ہرافتیٹی کریم بخش، چاکر و امتیاز جاگہ غا کزنیت کریر وخت اس کہ 5 بندغ ٹھپی مسر۔ حوال نا روداٹ مکران نا علاقہ ٹی کوسٹل ہائی وے آ 2 مسافر کوچ آک ڈوک لگار، ڈوک لگنک اٹ 3 بندغ زوال وخت اس کہ 5 بندغ ٹھپی مسر۔ حوال نا روداٹ مکران کوسٹل ہائی وے آ کراچی آن گوادر و گوادر آن کراچی آ ہنوک آ 2 مسافر کوچ آتا ڈرائیور تھون اوار 3 بندغ آک ہرافتیٹی کریم بخش، چاکر و امتیاز جاگہ غا کزنیت کریر وخت اس کہ 5 بندغ ٹھپی مسر۔

او ستا محمد یوسکن آ ایم پی اے سوغند ہر فنگ آن مسیت کاریم نا بنا

سردار زادہ فیصل جمالی نا پرمان آ واٹر سپلائی فیز ٹو نا تلاپ آ تیٹی دیر اسٹور کننگ کن بھلا مشینریک سرمسر

واٹر کورس نا ختنگ آ کاریم منگ ءِ، جنرل کونسلر اس و پی پی راہشون نا نائب کاریم نا چاروکی ءِ کننگ اٹی ءُ، حوال

او ستا محمد (آن لائن) پاکستان پیپلز پارٹی نا صوبائی راہشون و پوسکن گچین مروک آ ایم پی اے سردار زادہ فیصل خان جمالی نا پارت آ واٹر سپلائی فیز ٹو نا تلاپ آ تیٹی دیر اسٹور کننگ کن واٹر کورس نا سفائی ہیوی میشنری نا کمک اٹ جنرل کونسلر ملک حاجی انور بنگلزئی و نائب خیر بخش خان لاشاری نا نگرانی ٹی کننگ اٹی ءِ، حوال نا روداٹ پوسکن گچین مروک آ ایم پی اے سردار زادہ فیصل خان جمالی نا پارت آ جنرل کونسلر ملک حاجی انور بنگلزئی نائب خیر بخش لاشاری نا نگرانی ٹی واٹر سپلائی فیز ٹو نا تلاب آتے دیر فراوان کننگ کن واٹر کورس نا سفائی کن تینا دو نیم سدا لس تون اوار ہیوی میشن نا کمک اٹ ختنگ اٹی ءُ، او وخت آ جنرل کونسلر ملک حاجی محمد انور بنگلزئی و نائب خیر بخش لاشاری میڈیا تون ہیت وگپ کرسا پارے کہ پوسکن گچین مروک آ ایم پی اے سردار زادہ فیصل خان جمالی نا پارت آ نن تینا بندغ آتے درسا واٹر سپلائی فیز ٹو پبلک ہیلتھ نا واٹر کورس ءِ ختنگ اٹی ءِ، تانکہ غریب ءُ لس ءِ وخت آ کننگ نا دیر انا فراوانی پک کنتگے۔ حوال نا روداٹ پوسکن گچین مروک آ ایم پی اے سردار زادہ فیصل خان جمالی نا پارت آ جنرل کونسلر ملک حاجی انور بنگلزئی نائب خیر بخش خان لاشاری نا نگرانی ٹی واٹر سپلائی فیز ٹو نا تلاب آتے دیر فراوان کننگ کن واٹر کورس نا سفائی کن تینا دو نیم سدا لس تون اوار ہیوی میشن نا کمک اٹ ختنگ اٹی ءُ، او وخت آ جنرل کونسلر ملک حاجی محمد انور بنگلزئی و نائب خیر بخش لاشاری میڈیا تون ہیت وگپ کرسا پارے کہ پوسکن گچین مروک آ ایم پی اے سردار زادہ فیصل خان جمالی نا پارت آ نن تینا بندغ آتے درسا واٹر سپلائی فیز ٹو پبلک ہیلتھ نا واٹر کورس ءِ ختنگ اٹی ءِ، تانکہ غریب ءُ لس ءِ وخت آ کننگ نا دیر انا فراوانی پک کنتگے۔

.....کوئٹہ ءُ مسکوہی وزیر اعلیٰ بلوچستان چیف آف جھالاوان نواب ثناء اللہ زہری تون آ جو باسک آ تیان ملک اسفندیار کاکڑ ءُ مولانا نور اللہ وایلو فک اوڑ دہی کننگ اٹی ءُ